

ఉన్నత విద్యలో డిజిటల్ క్లాసులు ఎప్పటి నుంచో ఉన్నాయి.

మరి ఇప్పుడెందుకు ఇంత చర్చ జరుగుతోంది ?

తరగతి గదిలో భౌతికంగా జరగాల్సిన బోధన స్థానాన్ని

ఆన్లైన్ క్లాసులు ఆక్రమించబోతున్నాయా ?

అసలు ఎంతమందికి ఇవి అందుబాటులో ఉండగలవు ?

ఆన్లైన్ క్లాసులు పిల్లలకు ఎంతవరకు క్షేమకరం ?

ఇలా అనేకానేక సందేహాలకు సమాధానంగా జరిగిన ప్రత్యేక చర్చ

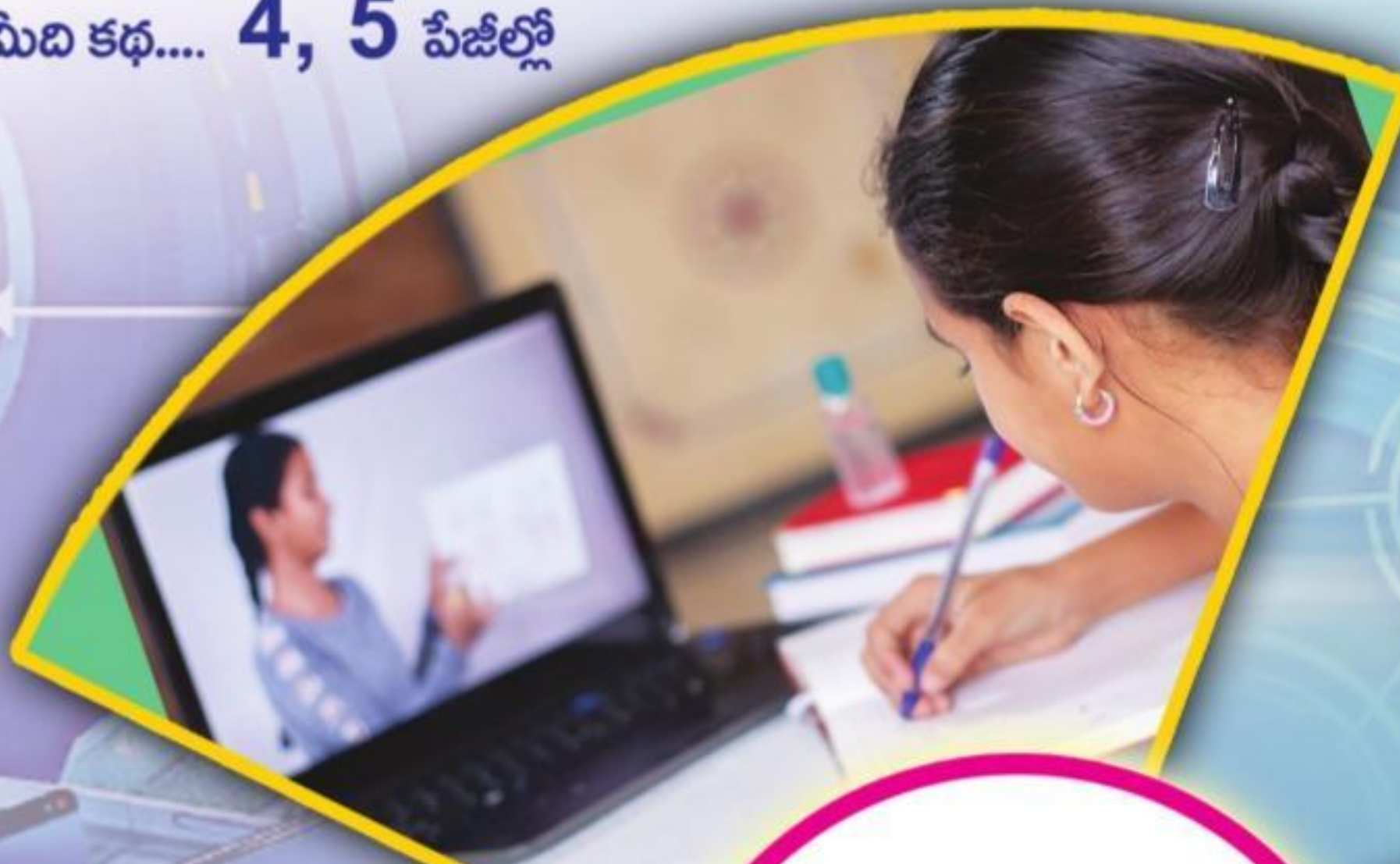
ఈ వారం అట్టమీది కథ.... **4, 5** పేజీల్లో

ప్రజాశక్తి

ఆదివారం అనుబంధం

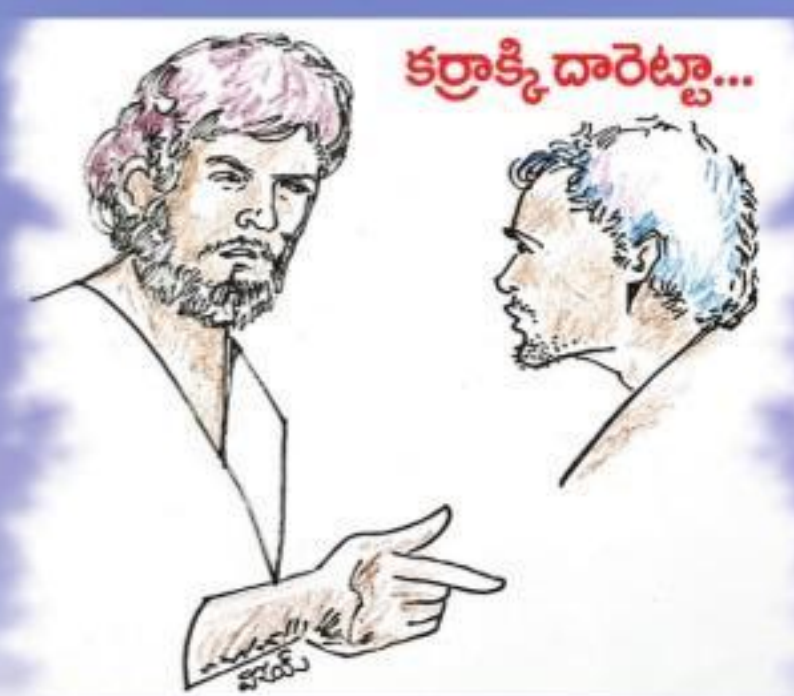
జులై 26, 2020

**డిజిటల్ విద్య
డేంజర్
జోనా!?**

కథ - 2

అలలజడి - 3

కరోనా అవేర్నెస్ - 7

కరోనా వ్యాధి ప్రపంచమంతా మహమ్మారిలా ఆవహించి, ప్రజలను అతలాకుతలం చేస్తున్న రోజులు. కేసుల సంఖ్య పెరగడంతో లాక్డౌన్ విధించారు. వారం గడిచింది.. ప్రతిరోజూ ఉదయాన్నే వచ్చే పాలవాడు ఇవాళ ఎంతసేపయినా రానేలేదు. సమయం పది గంటలు దాటింది. ఇక లాభం లేదనుకుని తనే స్వయంగా బుట్ట చేతబట్టి బయటకు బయలుదేరాడు రాంబాబు. బయట ఎవ్వరూ కనిపించలేదు. జన సంచారం లేక రోడ్డు ఎడారిని తలపిస్తుంది. ఇల్లు, దుకాణాలు, చిన్న చిన్న కొట్లు అన్నీ మూసి ఉన్నాయి. అటూ ఇటూ చూసుకుంటూ అడుగులు ముందుకేశాడు. ఏ వీధి వైపు చూసినా.. ఎటువైపు మళ్ళినా మనిషన్న వాడి జాడే లేదు. రాంబాబు అలా ఎంతసేపు నడిచాడో అతనికే తెలీలేదు. మరికొంత దూరం వెళ్లాక ముఖానికి మాస్కు తొడుక్కుని, నింపాదిగా నడుస్తున్న ఒక మనిషి ఎదురయ్యాడు.

అతన్ని చూడగానే రాంబాబుకు ఎడారిలో నీళ్లు కనిపించినంత ఊరట కలిగింది. హమ్మయ్యా..! అనుకున్నాడు. అతని వైపు చూసి “నమస్తే సార్! ఇక్కడ ఎక్కడైనా పాలు దొరుకుతాయా?” అని అడిగాడు.

అతను రాంబాబును చూడగానే... దూరంగా జరిగి పరిశీలనగా చూస్తూ చూపుడువేలుతో అటువైపుగా కనిపించే వీధిని చూపించాడు. “థాంక్స్ సార్! మీరు కూడా అక్కడి నుండే వస్తున్నారా?” అంటున్న రాంబాబు మాటలు పట్టించుకోకుండా “మాస్కు లేదా?” అన్నట్లు సైగ చేసి, అక్కడి నుండి వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు. అతని వింతైన ప్రవర్తనను చూసి నిశ్చలంగా నిలబడ్డాడు రాంబాబు. “నిజమే మాస్కు లేకుండా బయటకు రాకూడదన్నది ఇప్పటి పరిస్థితి... ఆ విషయం నేనే మర్చిపోయాను!” అనుకుని, వెంటనే చేతి రుమాల తీసి, ముఖానికి కట్టుకున్నాడు. “ఎలాంటి కాలం దాపురించెరా బాబూ..? మనిషిని చూసి మనిషే భయపడే రోజులు వచ్చాయి. ఊహించని తరుణం ...ఎం చేస్తాం పరిస్థితులు అలా పరిణమించాయి!” అనుకుంటూ అతను చూపించిన వైపు వెళ్లాడు.

అక్కడ సగం మాత్రమే తెరచి ఉన్న ఒక షాపు కనిపించింది. బయట బోర్డు చూస్తే “బేకరీ” అని రాసి ఉంది. రాంబాబు అతనితో “ఏమయ్యా పాలు ఉన్నాయా?” అని అడిగాడు.

అందుకు బేకరీ వాడు “ఉన్నాయి సార్.... బ్రెడ్ కూడా ఉంది ఇవ్వమంటారా?” అన్నాడు. “సరే ఇవ్వండి!” అని రాంబాబు డబ్బులు ఇచ్చిన వెంటనే ఆ బేకరీవాడు “సార్! ఇక్కడి నుండి త్వరగా వెళ్ళిపోండి!” అంటూ షాపు షట్టర్ పూర్తిగా వేసేశాడు. అందుకు రాంబాబు మనసు కాస్త నొచ్చుకున్నా... ఏమైతేనేం వచ్చిన పని ఎట్టకేలకు నెరవేరిందని చిన్నపాటి ఆనందంతో ఆ చోటు విడిచి, తిరిగి వస్తూ ఉండగా... పది అడుగుల దూరంలో పోలీసు చేతిలో కర్ర పట్టుకుని “ఎవరయ్యా అక్కడ? ఎవరు నువ్వు? బయటకు ఎందుకు వచ్చావు?” అని విసురుగా అడిగాడు. “సార్... నేను పాల కోసం వచ్చాను. తిరిగి మళ్ళీ ఇంటికే వెళ్తున్నాను” భయంగానే సమాధానం చెప్పాడు రాంబాబు. అందుకు ఆ పోలీసు ...“వస్తే వచ్చావు కానీ ఇటువైపు రావద్దు. ఇదంతా రెడ్ జోన్ ఏరియా.. అటు నుంచి అటే వెనక్కి వెళ్ళిపో..!” అని కటువుగా చెప్పాడు. ఇంకా కొద్దిసేపు ఇక్కడే ఉంటే ఆ పోలీసు చేతిలో దెబ్బలు తప్పవన్నట్లు వెనక్కు తిరిగాడు రాంబాబు. “తనకు తెలియకుండానే ఇంత దూరం వచ్చాను... మళ్ళీ తిరిగి మరో దారి వెంట ఇల్లు ఎలా చేరుకోవాలి?” అనుకుంటూ అయోమయంలో పడ్డాడు.

ఏ దారి అనుకూలంగా కనిపిస్తే ఆ దారి వెంట ముందుకు వెళ్ళాడు. అలా వెళుతున్న రాంబాబుకు ఒక వీధి ఆశ్చర్యాన్ని కలుగజేసింది. అక్కడ మరీ నిశబ్దంగా ఉంది. ఒకటి రెండు ఇళ్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. అవి తలుపులు వేసి ఉన్నాయి. అక్కడి వాతావరణం రాంబాబులో నిస్సహాయతను, భయాన్ని కలిగించాయి. అతడి నడకలో వేగం పెంచి, ముందుకు వెళుతూ ఉండగా... ఒకచోట రోడ్డుకు మూలన... చెట్టు కింద కూలిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఒక పూరి గుడిసె కనిపించింది. అటు వైపు చూశాడు. గుడిసె నానుకున్న చెట్టుకు వేలాడుతూ ఒక చిన్న బోర్డు కనిపించింది. దానిపై ఇలా రాసి ఉంది.. “ఈ గుడిసెలో ఉన్న ముసలావిడకు కరోనా వ్యాధి సోకింది ఎవ్వరూ ఇటువైపు రావద్దు!”. అది చదివిన రాంబాబుకు వెన్నులో వణుకు పుట్టింది. ఒళ్లంతా చెమటలు పట్టాయి. “తిరిగి తిరిగి మృత్యు కొగిట్లోకొచ్చి పడ్డానే..!” అనుకున్నాడు. రాంబాబును ఒక్కసారిగా భయం చుట్టేసింది. ఇంటిదగ్గర భార్యన్న మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. “ఈ పూటకు పాలు లేకపోతే ఏమీ కాదు. బయటకు వెళ్ళొద్దండీ!” అని..

“ఎంత చెప్పినా వినకుండా... ఇంత దూరం అనవసరంగా వచ్చానే!” అంటూ తనలో తాను మదనపడుతూ... తొందరగా ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపోవాలి అన్నట్లు.. వడివడిగా అడుగులు వేస్తుండగా... గుడిసెలో నుండి చిన్న శబ్దం...!! అది విన్న రాంబాబుకు గుండె ఆగినంత వనయ్యింది. లోపల అవ్వ దగ్గతుందేమో అనుకున్నాడు. ఇక్కడ ఎక్కువసేపు వుంటే ప్రమాదం ముంచుకొచ్చేలా ఉందని అనుకుంటుండగా.. మళ్ళీ అదే శబ్దం! ఆ శబ్దంలో ఏదో తేడా కనిపించింది. ఈ సారి అవ్వ దగ్గినప్పుడు చెవులు పెద్దవి చేసి విన్నాడు.. రాంబాబు ఊహించింది నిజమే..! ఆ శబ్దం దగ్గ కాదు! “ఆకలి.. ఆకలి..., దాహం... దాహం...!” ఆ మాటలు. అవి విన్న రాంబాబుకు మొదట ఆశ్చర్యమేసింది. మనసుకు బాధ కలిగింది. లోపల ఉన్నది తనలాంటి మనిషేనని, తనకూ ఆకలి దప్పికలు వుంటాయని... ఏ వ్యాధి సోకితేనేమి ఆకలితో చావాల్సిందేనా? అనాధలా బతకాల్సిందేనా!... ఒక్కసారిగా మానవత్వం రాంబాబు మనసుని తట్టి లేపింది. “ఈ మాయదారి రోగం వచ్చి, ఎంతమందికీలా అంటరానితనాన్ని నేర్పిందో? ఎందర్ని స్వార్థపరులను చేసిందో... కదా?! అయినా అవన్నీ నాకెందుకు? సాటి మనిషి.. అది కూడా ఏమీ చేతకాని ముసలామే. ఆకలితో అలమటిస్తుంటే చూస్తూ చూస్తూ ఎలా ఊరుకోగలం? ఏమీ పట్టనట్లు ఎలా వెళ్ళిపోగలం? ఆ రోగం సంగతి తర్వాత... ముందు ఈ ముసలి ప్రాణాన్ని బతికించాలి!” అని తపనపడ్డాడు రాంబాబు. మానవత్వం

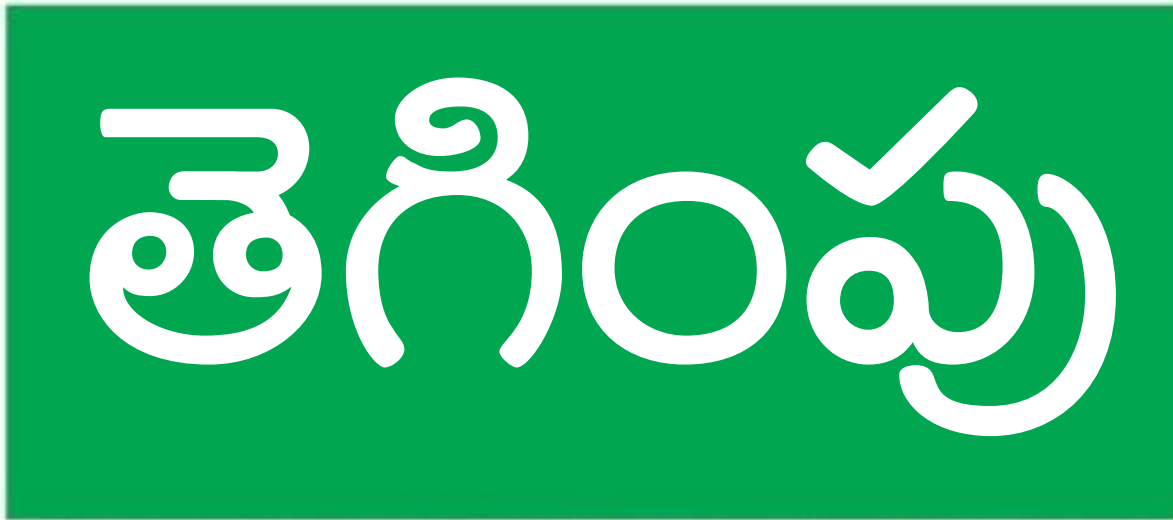
ముందు భయం

ఓడిపోయింది.

క్షణం కూడా ఆలస్యం

చేయకుండా తన చేతిలో ఉన్న పాలూ, బ్రెడ్లూ అవ్వకు

చేరువలో ఉంచాడు. వాటిని చూడగానే అవ్వ చటుక్కున లాగేసుకుని, గుటకలు మింగుతూ తినసాగింది. ఆ దృశ్యం! ఆకలి అసలు రూపం. “ఎన్నాళ్ల నుండి అవ్వ ఆకలితో ఉందో?!” ఈ అభాగ్యురాలిని దిక్కు ముక్కు లేకుండా ఇలా వదిలేసి వెళ్లాలని ఎలా అనిపించిందో! మానవత్వం నేల రానిన మనిషితత్వం ఎవరికీ ఎన్నటికీ అర్థం కాదు. ఈ మనుషులు మనసుతో బతకడం ఎప్పుడు

నేర్చుకుంటారో కదా!” రాంబాబు మనసులో మానవతా భావాలు ఒక్కసారిగా

కడలి కెరటాల్లా ఎగిసిపడ్డాయి.

ఆనాటి నుండి రాంబాబు ప్రతిరోజూ భోజనం తీసుకొని, అవ్వ ఉన్నచోటకు వెళ్లి ఇచ్చేవాడు. ఎన్ని అడ్డంకులు ఎదురైనా, ఏదోవిధంగా అవ్వకు అన్నం తీసుకెళ్లడం దినచర్యగా మలుచుకున్నాడు. అన్నం తీసుకెళ్లి ఇస్తున్న ప్రతిసారీ అవ్వ రాంబాబు కేసి కృతజ్ఞతగా రెండు చేతులు జోడించి మొక్తేది. అందుకు రాంబాబు మౌనంగానే స్పందించేవాడు. రోజులాగే అవ్వకు అన్నం ఇచ్చి వస్తుండగా... దారిలో ఒకతను రాంబాబును ఆపి “ఇదిగో! ఎవరు నువ్వు? ఆ గుడిసెలో ఉన్న ముసలవ్వకు ఏమవుతావు?” అని అడిగాడు. అందుకు రాంబాబు “నేను ఏమీ కాను...! అవ్వను ఆ పరిస్థితిలో చూసి.. జాలేసి సాటి మనిషిగా నాకు చేతవైంది చేస్తున్నాను!” అన్నాడు. రాంబాబు మాటలు విన్న అతను వెక్కిరింపుగా నవ్వాడు. రాంబాబుకు అర్థం కాలేదు. “ఎందుకలా నవ్వుతున్నాడు?” అంటే.. అందుకతను “నవ్వు! సొంత కొడుకే తల్లిని దిక్కులేనిదాన్ని చేసి వెళ్ళిపోయాడు. నీకేం పట్టిందయ్యా? అయినా ఈ పరిస్థితిలో కూడా నీ ధైర్యాన్ని తెగింపును చూసి మెచ్చుకోవాల్సిందే!” అన్నాడు. “మీరు చెప్పింది నాకర్థం కావట్లేదండీ!” అన్న రాంబాబు మాటలకు... అతనిలా చెప్పడం ప్రారంభించాడు. “ఆ గుడిసెలో ఉన్న అవ్వకు అనుకోకుండా జబ్బు చేసింది. హాస్పిటల్‌కు వెళితే... డబ్బెంత ఖర్చవుతుందోనని పెళ్లాం మాటలు విని, తల్లిని మంచానికే కట్టిపడేశాడు ఆ అవ్వ ఒక్కగానొక్క కొడుకు. అంతలో ఈ కరోనా వ్యాధి వచ్చి పడింది. అవ్వను అంటుకున్న జబ్బు అదేనేమో! అనుకుని భయంతో ఈ ముసలవ్వని వదిలిచుకోవడానికి ఇదే మంచి అవకాశమన్నట్లు... కొడుకూ కోడలు కలిసే ఇక్కడ వదిలేసి పారిపోయారు. ఆ బోర్డు చెట్టుకు తగిలించింది కూడా వాళ్ళే!” అని ముగించాడు.

అతను చెప్పిందంతా విన్న రాంబాబుకు నోట మాట రాలేదు. శిలలా నిలబడిపోయాడు. తేరుకుని... “అది సరే! ఇదంతా తెలిసిన మీలాంటి వారైనా అవ్వ పరిస్థితి గురించి హాస్పిటల్‌కు ఫోన్ చెయ్యొచ్చు కదా! ఆ వ్యానేదో వచ్చి, అవ్వను తీసుకెళ్లేది” అని రాంబాబు అనేసరికి.. అతనికి కోపం ముంచుకొచ్చింది. విసురుగా... “ఎందయ్యా! ఏదో అడిగావని ఇదంతా చెబితే, నన్నే నిలదీస్తావే? ఇన్ని రోజులుగా అటూ ఇటూ తిరుగుతూనే ఉన్నావు. ఆ ఫోనేదో నువ్వే చెయ్యొచ్చు కదా! అది మాత్రం చేతకాదు. అసలు ఆ వైపు ఎవరైనా వెళ్తే కదా? అక్కడో గుడిసె ఉందని, అందులో ఒక ముసలవ్వ మూలుగుతూ పడుందని... అయినా నీ పిచ్చిగానీ! కన్న కొడుకే కాదని జాలి దయ లేకుండా తల్లిని ఆ స్థితిలో వదిలేసి వెళ్ళిపోయాడు. ఏమీ కానీ నీకెందుకయ్యా..ఈ తాపత్రయం? వెళ్లు...వెళ్లు ఇంట్లో భార్యాపిల్లల్ని భద్రంగా చూసుకో.. చాలు!” అంటూ అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడతను.

“సమాజంలో మనుషుల రూపాలు... పరిస్థితిని బట్టి ఎలా మారతాయో! ఏవిధంగా ప్రవర్తిస్తాయో!” ఇలాంటి ఆలోచనలెన్నో రాంబాబును

ముసురేస్తున్నాయి. కలత చెందిన మనసుతో అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడు. సాయంత్రం కరోనా వ్యాధి చికిత్స కొరకు ఏర్పాటు చేసిన 108 నంబర్‌కు ఫోన్ చేసాడు. “బిజీ..” అని వచ్చింది. మర్నాడు చేశాడు. రింగ్ అయినా... ఎవరూ లిప్టు చేయలేదు. అలా చాలాసార్లు ప్రయత్నించి, విసిగిపోయాడు. ఇక లాభం లేదని, వీలు చూసుకుని తనే హాస్పిటల్‌కు వెళ్లి, అవ్వ పరిస్థితి తెలియజేయాలని అనుకున్నాడు. ఇలా కొన్నిరోజులు గడిచాయి. రాంబాబు శ్రమ వృథా కాలేదు. అవ్వ ఆరోగ్యం రోజురోజుకు కుదుటపడ సాగింది. అందుకు ఫలితంగా... అవ్వ గుడిసె బయటకు వచ్చి కూర్చునేది. గుడిసె ముందు చెత్తంతా ఊడ్చి, శుభ్రం చేసుకునేది. అది చూసి రాంబాబు ఎంతో సంబరపడ్డాడు. అవ్వలో వచ్చిన ఈ మార్పు అతడిలో ఉత్సాహాన్ని నింపింది. ఇక అవ్వను ఏ హాస్పిటల్‌కు తీసుకెళ్లే పనిలేదు. త్వరలోనే... అవ్వ పూర్తిగా కోలుకుంటుందన్న నమ్మకం రాంబాబులో బలపడింది. ఈ విషయం భార్యతో చెబితే ఆమె కూడా ఎంతో సంతోషించింది. పదిహేను రోజులు గడిచాయి..

ఎప్పటిలాగే అవ్వ ఉదయాన్నే లేచి, ఇల్లంతా శుభ్రం చేసుకొని, బయట అరుగు మీద కూర్చుని, రాంబాబు కోసం ఎదురు చూడసాగింది. అతనికి మనసారా కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవాలనుకుంది. సమయం పడకొండు గంటలు దాటింది. అయినా రాంబాబు రాలేదు. ఎలాగైనా అతను వస్తాడు అన్నది అవ్వ నమ్మకం. సమయం గడచేకొద్దీ నమ్మకం సన్నగిల్లిపోయింది. మనసు ఉండబట్టలేక అవ్వ ఊతగా కర్రను తీసుకొని, అతను వచ్చే దారివైపు అడుగులు కదిలించింది. అలా నెమ్మదిగా నడుచుకుంటూ వెళ్లి, కనుచూపు మేరలో చూసింది. అయినా రాంబాబు జాడ కనిపించలేదు. అక్కడే కొద్దిసేపు కూర్చుంది. తిరిగి వెనక్కి వెళ్లి పోదామనుకుంది. మనసు ఉండబట్టలేక మరికొంత దూరం ముందుకు వెళ్ళింది. అలా వెళ్తున్న అవ్వకు కొద్దిదూరంలో కొంతమంది గుమికూడి ఉండటం గమనించింది. నడకలో వేగం పెంచింది. నిమిషాల్లో అక్కడికి చేరుకుంది. ఒక ఇంటి ముందు ఏదో వ్యాన్ ఆగి వుండటం చూసింది. అది కరోనా వ్యాధి సోకిన వారిని క్వారంటైన్‌కు తీసుకెళ్ళే వ్యాను.

ఆ ఇంటి ముందు నిలబడి ఉన్న భార్యాపిల్లల్ని చూసి చుట్టుపక్కల వారు “అయ్యో! పాపం..!” అంటూ జాలి కురిపిస్తున్నారు. మరికొందరు “ఎక్కడెక్కడ తిరిగి అంటించుకొచ్చాడో... ఆ మాయదారి రోగాన్ని! ఇంట్లో పెళ్ళాం పిల్లలు ఉన్నారని ఆలోచనే లేదు!” అంటూ ఎత్తిపొడుస్తున్నారు. ఇవన్నీ వింటున్న అవ్వ ఆ వ్యాధి సోకిన వ్యక్తి కోసం ఆత్రంగా చూడసాగింది. అంతలోనే ఆ వ్యక్తిని ఇంట్లో నుండి బయటకు తీసుకొచ్చారు. అతన్ని చూడగానే... అవ్వ నిశ్శబ్దరాలయ్యింది. తనకు కనిపించేదంతా కలైతే బాగుండనుకుంది. చేతులతో కళ్లు నులిమి మళ్ళీ చూసింది. ఏ మార్పు లేదు... కనిపించేదంతా వచ్చి నిజం. ఆ నిజాన్ని తట్టుకోలేక అవ్వ ఉక్కిరిబిక్కిరి అయ్యింది. అవ్వకు కనిపించిన వ్యక్తి రూపం ఎవరిదో కాదు! తనకు రోజూ అన్నం పెట్టి, ఆదుకున్న ఆ పుణ్యాత్ముడిది. తనకు మళ్ళీ ప్రాణబిక్ష పెట్టిన మహాత్ముడు రాంబాబుది. “ఈ దుస్థితిని చూడ్డానికేనా నేనింతదూరం నడిచొచ్చింది. ఆ మహమ్మారి రోగం ఈ బాబునూ అంటుకుందా? అందరూ అనుకున్నట్లుగానే ఆ బాబుకు ఏదైనా జరిగితే, అతడి ప్రాణాన్ని కబలిస్తే..! అతని కుటుంబం ఏం కావాలి?” అనుకుంటూ.. ఆ స్థితిలో రాంబాబును చూసి పొంగుకొస్తున్న దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక ఒక్కసారిగా అవ్వ బోరుమంది.

అయినా ఇదంతా జరక్కూడదు. ఎందుకంటే.. మానవత్వం ఉన్నచోటుకెప్పుడు.. కీడు దరిచేరదు. జాలి కురిపించిన కళ్లకెప్పుడు... చీకట్లు ముసరవు. అవ్వలో... మేల్కొన్న ఈ భావాలు రాంబాబుకు అండగా నిలుస్తాయనుకుంది. వ్యాను ఎక్కుబోతున్న రాంబాబు దగ్గరకు వడివడిగా నడచుకుంటూ వెళ్లి ... “నాయనా!” అని పిలిచింది. రాంబాబు వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. అక్కడ అవ్వ నిలబడి ఉంది. అవ్వను చూడగానే రాంబాబుకు ఆశ్చర్యమేసింది. “అవ్వా! బాగున్నావా? ఇంత దూరం ఎలా వచ్చావు? ఎందుకొచ్చావు? త్వరగా ఇక్కడి నుంచి వెళ్ళిపో! ఈ వయస్సులో ఇంతటి తెగింపు నీకెలా వచ్చింది?” అంటున్న రాంబాబు మాటలకు అవ్వ అడ్డుపడుతూ... “బిడ్డ కోసం తల్లి ఎందుకు వస్తుంది బాబు..? పొద్దును చూడాలని తూరుపు ఎందుకు తపా తపలాడుతుంది? అయినవాళ్ళే కాదని కాలదన్ని వెళ్ళిపోతే... ఏమీ కానీ నువ్వు ఈ పరిస్థితుల్లో నీ ప్రాణాలనూ లెక్కచేయకుండా ఈ ముసలి ప్రాణానికి పునర్జన్మ ప్రసాదించావు. నీ తెగింపు ముందు నాదేపాటిది? నాకు ఇంతదూరం నడిచే శక్తిని ప్రసాదించిన నీకోసమే నాయనా నేను వచ్చింది. ఇన్నాళ్లూ నీ చల్లని రూపం చూసి, తరించిన ఈ కళ్లు ఒక్కరోజు నువ్వు రాకపోయేసరికి ఉన్నఫలంగా లేని శక్తిని పుంజుకుని, నిన్ను చూడ్డానికి నీముందుకొచ్చి నిలబడ్డానయ్యా!” అంది అవ్వ.

అవ్వ మనసులో తనపై ఎంతటి అనురాగాన్ని పెంచుకుందో అర్థమైంది రాంబాబుకు. అవ్వకు తన భార్యాపిల్లల్ని చూపించి, కనీసం పిల్లలను గుండెలకు హత్తుకుని, ఓదార్చడానికి తను నోచుకోలేదని కన్నీరుమున్నీరయ్యాడు రాంబాబు. అతను అలా విలపిస్తుంటే అవ్వ తట్టుకోలేకపోయింది. “నాయనా విచారించకు!.. అన్నం పెట్టిన చేతులకు అన్యాయం జరగదు.. ఆయుష్షు తరగదు. ఇది నా అనుభవం చెబుతున్న మాట. నిన్ను ఏ వ్యాధి ఏమీ చేయలేదు. నీవు మళ్ళీ ఆరోగ్యంగా తిరిగి వస్తావు. ఇది సత్యం” అంటూ రాంబాబుకు భరోసా ఇచ్చింది. అవ్వ అలా చెబుతున్నప్పుడు ఆమె ముఖంలో కాంతి, ఏదో చైతన్యం.. ఆ క్షణం అవ్వ మాటలు రాంబాబులో అత్యుత్సాహం పెంచి, మనోధైర్యం ఇచ్చాయి. “నిజమే నేను ఇంతవరకు ఎవరికీ అన్యాయం చేయలేదు. ధైర్యమే అసలైన రక్ష. ఆ ధైర్యంతోనే రాంబాబు భార్యాపిల్లల వైపు చూసి, “నేను తప్పుకుండా మళ్ళీ తిరిగొస్తాను. నా గురించి బాధ పడవద్దు!” అంటూ కళ్లతోనే చెప్తూ.. నవ్వుతూ చేయి ఊపాడు. కొద్ది క్షణాల్లో రాంబాబును క్వారంటైన్ వ్యాన్లో తీసుకెళ్లారు. అక్కడున్న వారంతా ఎవరి ఇళ్లకు వాళ్ళు వెళ్లి, తలుపులు వేసుకున్నారు. రోడ్లంతా నిర్మానుష్యమయ్యింది. కానీ అవ్వ మాత్రం వెళుతున్న రాంబాబు వైపు చూస్తూ... అక్కడే నిలబడి ఉంది ఒంటరిగా. అవ్వ కళ్లనిండా నీళ్లు. రాంబాబు సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడై తిరిగి వస్తాడన్న నమ్మకంతో తన గుడిసె వైపుకు అడుగులు వేసింది అవ్వ.

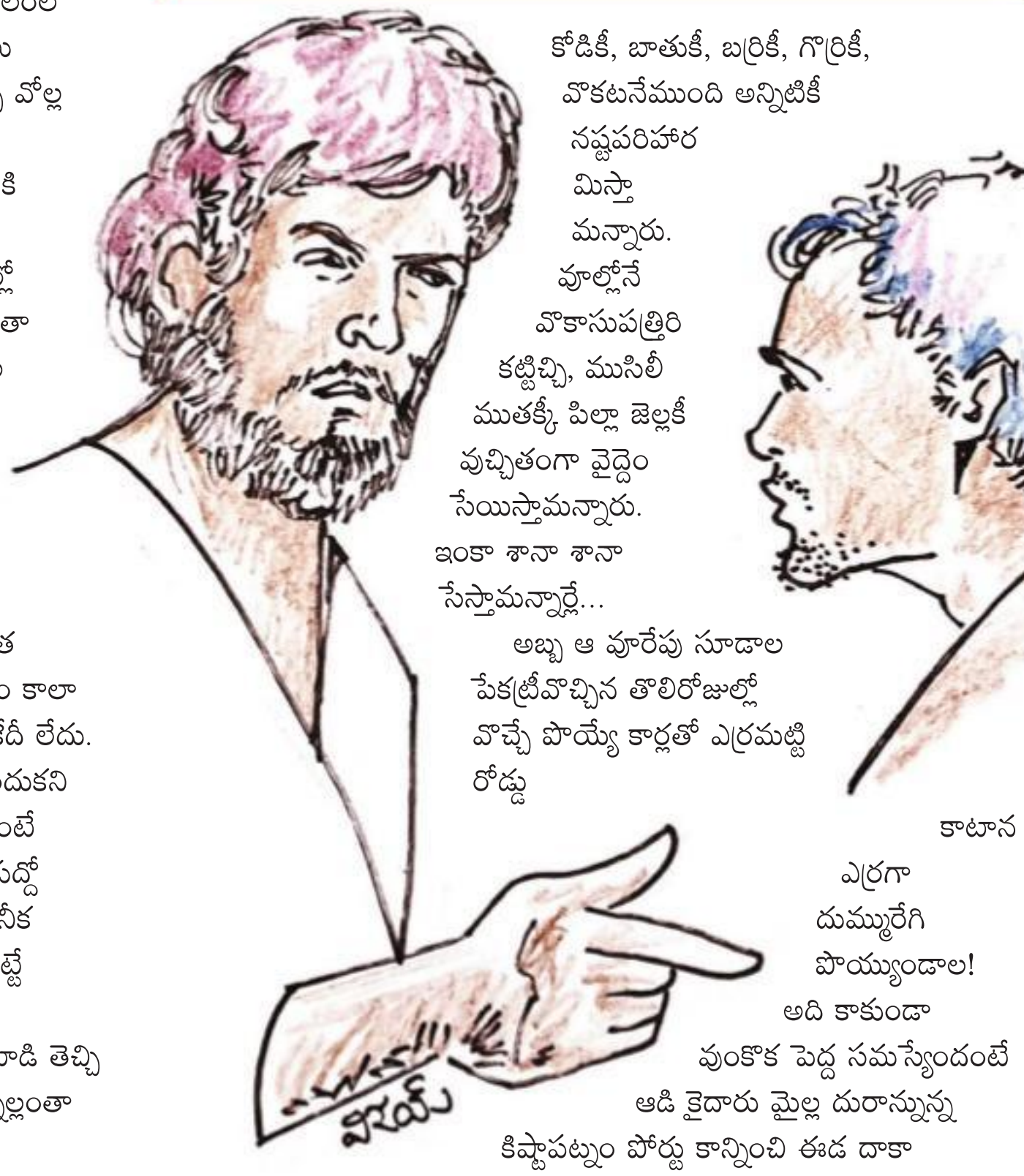

బూడిద! అంతా బూడిదే! ఆ వూరంతా బూడిదే! ఆ సుట్టుపక్కలూర్లో జెనం నిదర్శి బైటికి రాగానే వాకిలి ముందరంతా తెల్లగా ముగ్గుపిండి నల్లినట్టు బూడిద దుమ్ము పరుసుకునుండాల్సిందే! అట్లా ఇంటి ముందరా, ఈదిలోనూ, ఇల్లల్లో వుండే అన్నాలు తినే గిన్నీల మిందా, గుడ్డ దండేల మిందా, దానికి తగిలిచ్చిన గుడ్డల మిందా పండుకొనే మంచాల మిందా ఒకటేంది? ఆడా ఈడా అని లేకుండా అన్నిసోట్లా దుమ్మే దుమ్ము! ఇద్దరు మనుసులు బజార్లో నించోని మాట్లాడుకొంటా వుంటే వోల్లతల్ల మిందా, వొంటి మిందా, గుడ్డల మిందా పడ్డ దుమ్ము కిందకి జార్తా వుంటాది. సొచ్చమైన పంటకాలవ నీల్లంతా ఈ దుమ్ము దెబ్బకి మడ్డిగా మారి పొయ్యిన్నాయి. ఆ సుట్టు పక్కల పొలాల్లో పండిన వొడ్లంతా ఈ బూడిదెబ్బకి నల్లగా మారిపోయ్యే రేగి బేరగాల్లు ఈ సాయిలకీ రాడం మానేశారు. అంతేకాకుండా ఆడికి పదేను మైల్ల దూరాన్నుండే పొలాల్లో పంటా ఈ బూడిదోల్ల నల్లగా మారిపోతా వున్నాయంట! ఇంతకీ ఇంత దుమ్మేడ నించొస్తుందా అనుకొంటున్నారా...? ఈ మద్ది కాలంలో ఈ సాయిల బొగ్గుతో కరెంటు తయారుసేసే దరమాల పవరు ఫ్లేంటులు కట్టారే..! అది కట్టేటప్పుడీ పక్కలోల్లకి తెలవదిట్లా దుమ్ము దుమారాలోచ్చి వోల్ల కడుపులు కొడ్తాడని. తీరా ఇప్పుడు సూస్తే ఇంకేముందీ అంతా దుమ్ము కొట్టుకొని, గారపట్టి పోవాలొచ్చింది. అట్లా కరెంటు తయారుసెయ్యటానికి ఒక రోజుకి టన్నులైక్కున నేల బొగ్గునా బాయిలర్లలో ఏసికాలస్తారు. అయ్యంతా మండినాకొచ్చే దుమ్ము గాలోకి లేసి, సుట్టుపక్కలుండే పూర్లల్లో ఇల్ల మిందా, ఈదుల మిందా, సుట్టుపక్కలుండే పొలాల మిందా పడిపోతా వుందన్న మాట! ఇంకా బొగ్గు కలిసిన ఆ గాలిని పీలిస్తే కేన్నరూ, కిడ్లీనీల జొబ్బులూ వొచ్చి, శానామంది సచ్చిపోయినారంట! వుంకా శానామందికి ఉబ్బునం, పూపిరితిత్తుల జొబ్బులూ వొస్తున్నాయంట. ఆ సుట్టు పక్కలుండే ఐదారూల్ల జెనం ఏంసేస్తారు పాపం? అప్పుడేమో ఎయ్యకి రొండెలకీ వున్న భూముల్నంతా అమ్మేసుకొన్నారు. అప్పుడింటికొక వుద్దోగమిస్తామన్నారు. జెనం కూడా మన పక్కలకి కొత్త కంపిసిలోస్తా వున్నాయితే.. మన పిల్లలకి వుద్దోగాలోస్తాదిలే అని వోల్లెంత కడిగితే అంత కమ్మకొన్నారు. తీరా కంపెనీలు కట్టేసి, పని ఆరంభిచినప్పుడుగానీ అర్థం కాలా వోల్లు సేసిన మోసం గురించి. ఇంటింటికీ వుద్దోగాల వూసూ లేదు ఇంకేదీ లేదు. అదేమని అడిగితే మాకు బాగా సదూకొన్న ఇంజినీర్లు కావాలిగానీ మీరెందుకని మొకం మిందనే అడిగేసినారు. ఆ కొద్ది మందికన్నా ఏ వుద్దోగాలిచ్చినారంటే బల్లలు తుడిసేదీ, గచ్చులూడిసేదీ, గేట్లు కాడ వాచిమేనుల్లాటి పోరంబోకుద్దో గాలిచ్చి పొమ్మన్నేక పొగబెట్టినారు. వోల్లు కూడా కొద్ది రోజులట్టుట్టసేసి అనీక మానేసినారు. అట్లా కంపిసివోల్ల మాటిని, మోసపోయినోల్లలో సేవలుపట్టే పట్టుపాలెం కూడా వుంది.

అప్పుడుదాకా ఎట్లాటి బాదా లేకుండా ఆ సముద్రం మింద సేవలేటాడి తెచ్చి బతికేవోల్లు. అసలోల్లకి బైటి పెపంచకమే తెలవదు. ఎప్పుడైతే ఏడేడున్నెల్లంతా డబ్బులు సంఘల్లో తెచ్చి బూములు కొనేసి, పేకట్రిలు కట్టేరేగి అన్నించి ఆరంబమైనాయోల్లకి కస్తాలు. కనీసం నిదర కల్లో తెరిసి సముద్రాన్ని సూసేవోల్లకిప్పుడు ఆ సముద్రాన్ని సూడ్డానికి దారేలేదు. ఆ దార్ని కూడా వొదలకుండా కొనిపారేసి నారు కంపిసిలోల్లు. అప్పుడే కొద్ది మందా వూరోల్లు పేచీపెద్దై కంపెనీ వోల్లు సముదాయుచ్చి సెప్పినారు. మీకు నెలనెలా ఎయ్యి రూపాయిలూ, బస్తా బియ్యమూ ఇస్తామంటే అదెట్ట సాలుద్దంటే ఆ వూల్లో వున్న పతింటికీ వుద్దోగమిస్తామన్నారు. అప్పుడేవొ కొన్నారా వూరోల్లు. దాంతో ఆ దారి కడ్డంగా పడిపొయ్యింది ప్రహరీగోడ! అంతే..! వుంకా వూరోల్లు అప్పుడ్నించి

వుప్పుడ్డాకా సముద్రం మొకం సూన్నేలేదు. అసలు సూడ్డానికి దారుండి సస్తే కదా! రొండు బైరు బల్లు ఎదురెదురుగా పొయ్యేటంత వున్న దార్ని నిలువెత్తు గోడ కట్టేసి, నిలువునా మూసేసినారు. సుట్టుకొని రావాలంటే రొండు మైల్ల దూరం నడిసి, ఆడున్న సెక్యూరిటీ గార్డుల్ని బతిమాలుకొని వోల్లు పంపిస్తేనే సముద్రానికి పోవాలి. లేకపోతే లేదు. కూర సేవలకి ఎన్ని కస్తాలు పడ్డా వున్నారో ఆ బొగుమంతుడికే తెలవాల. అప్పుడట్లసెప్పి దారి మూసేసిన కంపిసివోల్లు బియ్యం డబ్బులైతే ఇస్తా వున్నారుగానీ వుద్దోగాల కాడే మాట తప్పినారు. ఎవరికీ వుద్దోగాలియ్య లేదు. ఎందుకనడిగితే మా కంపిసి నడవటానికి బాగా సదూకొన్న ఇంజినీర్లు కావాలిగానీ మీరెందుకన్నారు? నిలువునా అగాదంలోకి కుంగిపోయ్యి నట్టుందా వూరోల్లకి. అంతేకాక ఆడున్న సేతిపంపు కాన్నించి కొబ్బరి సెట్టుదాకా

కర్తాక్కి దారెట్టా

కోడికీ, బాతుకీ, బురికీ, గొర్రకీ, వొకటనేముంది అన్నిటికీ నష్టపరిహార మిస్తా మన్నారు. వూల్లోనే వొకాసుపత్రిరి కట్టిచ్చి, ముసీలి ముతక్క పిల్లా జెల్లకి వుచ్చితంగా వైద్దెం సేయిస్తామన్నారు. ఇంకా శానా శానా సేస్తామన్నారే... అబ్బ ఆ వూరేపు సూడాల పేకట్రివొచ్చిన తొలిరోజుల్లో వొచ్చే పొయ్యే కార్లతో ఎర్రమట్టి రోడ్డు కాటాన ఎర్రగా దుమ్మురేగి పొయ్యిండాల! అది కాకుండా వుంకొక పెద్ద సమస్యందంటే అడి కైదారు మైల్ల దూరాన్ను కిష్టాపట్టుం పోర్టు కాన్నించి ఈడ దాకా కన్నేయరు బెల్లు కట్టేసినారు. అదేదో సముద్రాల కవుతల్నించి సిప్పుల్లో వొచ్చిన నేలబొగ్గుని ఆ బెల్లుల గుండా ఈడదాకా తెప్పించుకొంటారు. ఆడ పోర్టులో సిచ్చు నొక్కంగానే ఆ బెల్లుల మింద బొగ్గు రాడం ఆరంబమౌతాది. అయ్యి కదిలేటప్పుడు సూడాల! ఇంకేముంది అగ్గిపరవతం బద్దలైనట్లా, బూకంపం వొచ్చినట్లా, ఇంకేందుకులే ఒకటే ఇవరీతమైన గోలా.. దొనీ... గెర్ర గెర్రమంటూ గంటలైక్కున గోలసేస్తానీ వుంటాది. ఒక బైమూ లేదూ పాడూ లేదు. ఎప్పుడంటే అప్పుడు ఎంత సేవంటే అంతసేపు బెల్లు మీద బొగ్గు నడస్తానే గోల సేస్తానే

వుంటాది. అట్ట బొగ్గు నడిసినంతసేపూ వూల్లో వోల్లెవురూ నిదరే బోరంట! అంత ఇవరీతమైన గోలంట! ఇంకా ఆ బాయిలర్లల్లో బొగ్గులు మండిచ్చేటప్పుడు సూడాల! అయినీలగటానికి వుప్పునీ నీల్లనీ కలపతారంట! అయిగాలికి సిన్నసిన్న సీనుకుల మాదిరోచ్చి ఆ వూర్నంతా తడిపేస్తా వుంటాది. అయ్యాడినంత సేపూ అట్ట వూరి మీందికొచ్చి పడిపోతాయంట అయ్యివుప్పు నీల్లు కాటాన వొంటి మింద పడ్డా, గుడ్డల మింద పడ్డా సిరాగ్గా వుంటా బాదపెడ్డా వుంటాదంట. ఇంక బైకుల మిందా, కార్ల మిందా పడ్డ సోటంతా తెల్లగా మచ్చలు మచ్చలుగా రంగంతా పాలిపోయ్యి, ఇకారంగా మారిపోతాదంట! ఇంత బాధలు పడ్డా వున్నా వాల్లల్లో వుండే కోపం, కనీ కట్టులు దాటడం లేదు. సూస్తా సూస్తా కల్లో పొయ్యే కాటికి పెట్టుకొన్నట్టుంది వోల్ల పరిస్థితి. నిన్న మొన్నటిదాకా సేచ్చగా బతికినోల్లు ఇప్పుడిట్లా కాలూ సేతులూ కట్టి పడేసినట్టు కర్రాక్కి పోటానికి దారి లేక ఇస్తానన్న వుద్దోగోలియ్యక పోయేరేగి నిజంగానే శానా బాదపడ్డా వున్నారు. ఆ రోజు పేకట్రివోల్లు సెప్పిందేదీ అమలుకాడం లేదు. అయ్యన్నీ నీల్ల మింద రాతలై పోయేనాయని వోల్ల బాద. వోల్ల మనసుల్లో వుండే ఆవేశం కట్టులు తెంచుకొంటే జరిగేదాన్ని ఎవరూ వూహించుకోలేక పోతున్నారు. ఎప్పుడన్నా అట్లాంటి పని జరుగుతానని అంతా అనుకొంటా వున్నారు.

అందురొచ్చేసినారా... అని జెనయొంక సూసినాడు పెద్దకాపు ఎంకయ్య, ఆ కానీయన్నా... ఈల్లేలే వుంకెంత సేపన్నా వొచ్చేది. ఆ సరైతే... ఎందిరా ఇప్పుడు సెప్పండి. ఆ పేకట్రివోల్లు మనమెన్ని రోజులు అడిగినా జవాబు లేదు. ఆ కర్తాక్కి పోయ్యేదారి ఇసయం గురించే సేద్దాం. అంతా మన కర్త కాపోతే ఆరోజే గెట్టిగా పట్టుంటే ఈ రోజింత బాదపడే కర్తొచ్చుండేదా సెప్పండి. సరే... జెరిగిందాన్ని తవ్వకొంటే లాబమేముంది. ఇప్పుడు జెరగాల్సింది సెప్పండి. మట్టి వుంకొకసారి అడిగితే ఎట్టుంటాది? ఏముంటాది? ఇప్పుటికెన్నిసార్లడిగినాము... ఏమన్నా జెరిగిందా? సరే వుప్పడేం సేద్దామో సెప్పండి. వుంకడగడాలూ బతిమాల్తాలూ ఏదీలేదు. ఆ పేకట్రి ముందరగానీ ఈ కర్తాక్కి పొయ్యే దారికాడ గానీ బెంటేసి దర్రాసేడమే! ఈ దారికాడ సేస్తే ఎంతలుతాడి? ఆన్నే సేద్దాంకానీండి. ఏడా? అదే ఆ పేకట్రి గేటుకాడ! సరే.... ఈ సాయింత్రం వూరు కూతేసి రేప్పొద్దున్న పది గెంటలకి సిన్నాపెడ్డా ఆడోల్లా మొగోల్లా అందురూ గుడికాడికి రావాలని సెప్పండి అన్నారు జెనం. కాపులు సల్లాడికి సెప్పి వూరంతా కూతేయించినారు. ఆ రేత్రి తెల్లారినాక మల్లొకసారి కూతేయించినారు. అందురూ గుడికాడికి సేరు కొన్నాక, అన్నించి పేకట్రి కాడికి బైల్లెరినారు. ఆ జెనాన్ని సూస్తా వుంటే సముద్రం మింద ఏటాడాల్ని నోల్లు ఎందిరా ఇట్లా బూమ్మిదికి పడ్డారు అనిపిస్తా వుంది. ముద్ద పెట్టే గెంగమ్మ కాడికి పోటానికి తెరువు లేక గోడ కట్టేసిన పేకట్రి బూతాన్ని జెయించటానికి ఎల్లున్నట్టు అనిపిస్తా వుంది. వోల్ల హక్కుల్ని సాదించుకోడానికి అందురూ కలిసికట్టుగా దండుగా బైల్లెరినారు. ఆ తెలివీ ఐక్యతా ముందురోజుల కాడుండుంటే ఇట్లా పుట్టుక ముందు నించీ వుండే దారిని నిన్న గాక మొన్నొచ్చిన ఈ పేకట్రి వోల్లు మూసేస్తారా...? ఈట్ల అమాయకత్వమే ఈల పాలిట గెహపాటైనాది. ఇప్పుడన్నా మించి పొయ్యింది లేదు. వోల్ల హక్కుల్ని తెలుసుకొని పోరాడితే, మూసేసిన దారి దెబ్బకి పగలగొట్టుకోదా... బతుకునిచ్చే గెంగమ్మని వొదులుకోమని ఎవరూ సెప్పరు. అదెవోల్ల హక్కు, బాద్దెత. ♦

దాల్చిన చెక్క

➤ దాల్చిన చెక్క యాంటి డయాబెటిక్ లక్షణాలు కలిగినది. రక్తంలో చక్కెర మోతాదును తగ్గించడంలో తోడ్పడుతుంది.

➤ దాల్చిన చెక్కలోని యాంటీ ఆక్సిడెంట్ సామర్థ్యం వల్ల క్యాన్సర్ కారక లక్షణాలను నిరోధిస్తుంది. క్యాన్సర్ కణాల పెరుగుదలను నివారిస్తుందని కొన్ని అధ్యయనాలలో నిరూపితమైంది.

➤ మన శరీరాన్ని వ్యాధుల బారినుండి కాపాడేందుకు దాల్చిన చెక్క చాలా ఉపయోగపడుతుంది.

➤ దాల్చిన నూనె నోటిలోని బాక్టీరియాను నిరోధించి నోటి దుర్వాసనను దూరం చేస్తుంది.

➤ దాల్చినచెక్క రోగనిరోధక వ్యవస్థపై గణనీయంగా ప్రభావం చూపుతుంది, మానవ శరీరం యొక్క నిరోధక వ్యవస్థను బాగా పెంచుతుంది.

దాల్చిన చెక్కలో యాంటీ ఆక్సిడెంట్ లక్షణాలు అధికంగా ఉంటాయి. భూమిపై యాంటీ ఆక్సిడెంట్ ఉన్న మూలికలలో ఇది ఏడవ స్థానంలో ఉంది.

స్నేహితులతో, కుటుంబంతో కలిసి పర్యాటక ప్రదేశాలు వెళ్లిన కొన్ని జ్ఞాపకాలు నెమరేసుకుంటే ఎంతో ఆనందం కలుగుతుంది. అయితే అలాంటి ఆనంద క్షణాలను బంధించే ఫొటోల కోసం ఎన్ని తిప్పులుపడ్డామో కదా! అక్కడున్న అపరిచితుల్ని బతిమాలుకొని ఫొటోలకు ఫోజులు ఇవ్వాలివచ్చేది. అయితే న్యూజిలాండ్లోని ఒక ఆక్స్ఫోరియాన్ చూడటానికి వెళ్లిన పర్యాటకులకి ఈ ఇబ్బంది ఉండదు సరికదా, ఇంకా సరదానిచ్చే విధంగా ఆక్స్ఫోపస్తో ఫొటోలు తీయించుకోవచ్చు. న్యూజిలాండ్లోని సీ లైఫ్ అక్వేరియమ్తో సోని కంపెనీ భాగస్వామిగా ఉంది. ఆ కంపెనీ డిఎన్ఎ-బీఎక్స్30 మోడల్ కెమెరా ప్రమోషన్లో భాగంగా రాంబో అనే ఆక్స్ఫోపస్తో ఫొటోలు తీయించే ఆలోచన చేశారు. ఫొటోగ్రాఫర్లలా పనిచేస్తున్న ఈ ఆక్స్గ్రాఫర్తో ఫొటో తీయించుకునే సరదాని తీర్పుకోవడానికి ఖరీదు ఉండకపోతుందా? అందులోనూ ప్రపంచంలో ఫొటోలు తీసే ఆక్స్ఫోపస్ ఇదొక్కటే మరి. మొట్టమొదటి ఆక్స్గ్రాఫర్ అసమాట. అందుకే రెండు న్యూజిలాండ్ డాలర్లు చెల్లించక తప్పదు. దీని నుంచి వచ్చే ఆదాయం సదరు ఆక్వేరియమ్ అభివృద్ధి కోసం వినియోగిస్తున్నారని నిర్వాహకులు. అయితే ఈ అండర్ వాటర్ ఆక్స్గ్రాఫర్ రాంబో ఫొటోలు తీయడం అనుకున్నంత సులువుగా జరగలేదు. దీనికి శిక్షణ ఇవ్వడం కోసం

రాంబో... క్లిక్ క్లిక్!

మార్క్ వెట్టి చాలా కష్టపడ్డాడు. అంతేనా తన సామ్రాజ్యంలోకి వచ్చిన అపరిచిత వస్తువైన కెమెరాని రాంబో తన టెన్సికెట్తో తీసుకొని, ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి, ఊసేసింది. ఎంతో నిగ్రహంతో ఇచ్చిన శిక్షణలో కొన్ని వారాల తర్వాత అనుకూలంగా స్పందించింది రాంబో. ఈ శిక్షణ అంతా బిటిఎస్ వీడియోలో సోని కంపెనీ రికార్డు చేసి, ప్రచురించింది. ఇప్పుడు రాంబో ఫొటోలు తీయడంలో ఆరి తేరింది. మనలో చాలా మంది కంటే అందంగా ఫొటోలు తీస్తోంది. ఒక్కోసారి దాని టెన్సికెట్ మనతో పాటు ఫొటోకు అందాన్నిస్తాయి. ♦

డాక్టర్ ఎం. ప్రగతి
94407 98008

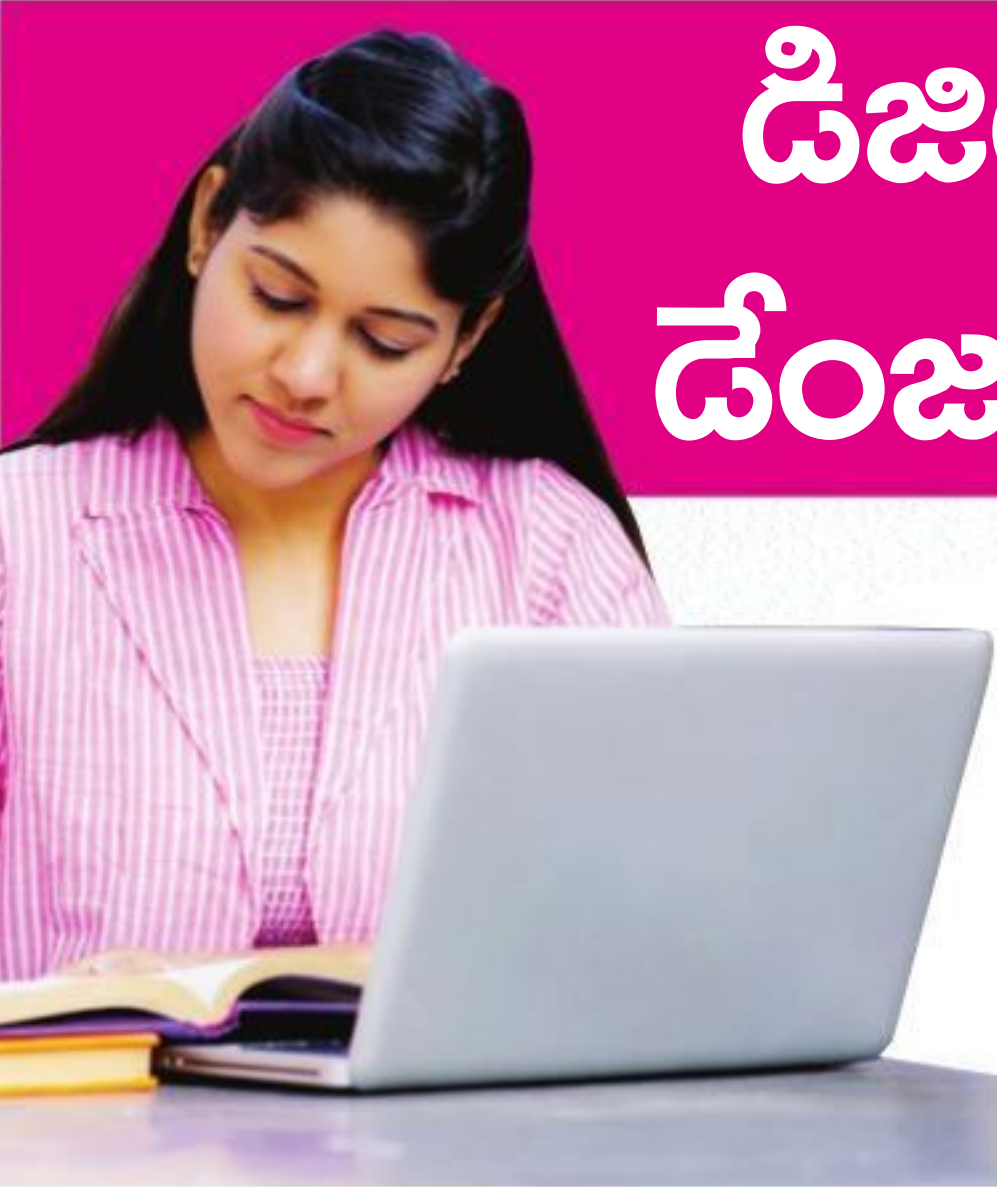
బోధన అంటే కేవలం సమాచార ఇదిలీ కాదు. విద్య ఒక వ్యక్తి మానసిక వికాసానికి తోడ్పడే ఒక మహోన్నత మార్గము. అందులో నైపుణ్యాలుంటాయి.. అటలుంటాయి, కళలుంటాయి. అన్నిటికీ మించి టీచర్ నుంచి విద్యార్థి ఒక స్ఫూర్తిని, ప్రేరణను అందుకొనే అవకాశముంది. కుటుంబ సభ్యులతోనూ పంచుకోలేని కొన్ని విషయాలను టీచర్లతో లేదా తోటి విద్యార్థులతో పంచుకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. టీచర్ కు తన విద్యార్థిలో అంతర్లీనంగా దాగుండే అనేక కోణాలను కనుగొనే అవకాశం ఉంటుంది. నిజానికి బోధన అనేది టీచర్ కు, విద్యార్థికి మధ్య ఇమిడిన గొప్ప కెమిస్ట్రీ. ఇద్దరూ ఒకరి నుంచి మరొకరు ఎంతో నేర్చుకుంటారు.. ఎన్నో అనుభూతులు పంచుకుంటారు. తరగతి గదిలో ఒక్కో విద్యార్థి సామర్థ్యాలు, బలసహజాలు ఉపాధ్యాయులు తెలుసుకొని, అందుకు అనుగుణంగా బోధన చేస్తారు. దీని ద్వారానే విద్యార్థి సమగ్ర ప్రగతి, మూర్తిమత్వం సాధ్యమవుతుంది. నేర్చుకోవడం అనేది వ్యక్తిగతం మాత్రమే కాదు, సామాజికం కూడా. మిగిలిన విద్యార్థులతో కలిసి నేర్చుకోవడానికి, పోటీ పడటానికి తరగతి గది అద్భుతమైన వేదిక. ఇవే ఆన్ లైన్ క్లాసుల్లో ఎంత మాత్రం సాధ్యం కాదు. ముఖ్యంగా ప్రాథమిక తరగతి స్థాయిలో బోధన చైల్డ్ సైకాలజీ అధారంగా జరగాలి. కానీ ఆన్ లైన్ పాఠాలతో అది సాధ్యం కాదని, అది మానవ సంబంధాలు, భావోద్వేగాలకు పూర్తిగా దూరం చేస్తుందని విద్యావేత్తలు, మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్తలు సస్పం చేస్తున్నారు. నిజమే, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకోవలసిందే. కానీ అది పూర్తిగా తరగతి గదిలో బోధనకు ప్రత్యామ్నాయంగా కారనేది ఎక్కువ మంది అభిప్రాయం. క్లాసురూమ్ బోధన మరింత అసక్తికరంగా, సరళంగా, ఉత్సాహంగా ఉండటానికి, క్లిష్టమైన అంశాలను వివరించే సందర్భంలో యానిమేటెడ్

తదితర వీడియోలను ఉపయోగించుకోవడానికి టెక్నాలజీ సహకారం తీసుకోవచ్చు. పైగా ఆది చాలా అవసరం. కానీ టీచర్ స్థానాన్ని టెక్నాలజీ ఎప్పటికీ భర్తీ చేయలేదన్నది గుర్తుంచుకోవగ్గ విషయం.

అందరికీ అందుబాటులో ఉన్నాయా?

సామాజిక, ఆర్థిక అసమానతలతో కూడిన సమాజంలో ఆన్ లైన్ క్లాసులు అందరికీ అందుబాటులో ఉన్నాయా? అనేది పెద్ద ప్రశ్న. పట్టణ ప్రాంతాలు-పల్లెలు, పేద-ధనిక, స్త్రీలు-పురుషులు వంటి ఇన్ని రకాల వ్యత్యాసాల ప్రభావం ఆన్ లైన్ క్లాసులపై

ఉండకపోదు. ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది విద్యార్థులుండే ఒక సాధారణ కుటుంబంలో ఆన్ లైన్ క్లాసులు వినడానికి అదనపు పోన్లు, ల్యాప్ టాప్ లు, కంప్యూటర్లు ఉన్నాయా? ఇంట్లో ఒక స్మార్ట్ ఫోన్ మాత్రమే ఉండి, అక్కడ అమ్మాయి, అబ్బాయి ఉంటే, ఇద్దరిలో ఎవరికీ ఆన్ లైన్ క్లాసులు వినే అవకాశం కల్గించబడుతుందో ఊహించుకోవచ్చు. ఇక నెట్ వర్క్ పరిధులు, డేటా పరిమితులు చెప్పక్కర్లేదు. అదివాసీ ప్రజలకు పరికరాలు ఉండవు. నెట్ వర్క్ ఉండదు. నేపథ్య శాంపుల్ సర్వే మరియు గ్రామీణ అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ నిర్వహించిన సర్వే ప్రకారం మన దేశంలో ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం 36% మందికి మాత్రమే ఉంది. అదే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అతి తక్కువగా 14.9%. దేశ జనాభాలో 75% మందికి స్మార్ట్ ఫోన్ అందుబాటులో లేదు. 92% కుటుంబాలకు కంప్యూటర్ గాని, ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం గాని లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో కరోనా కారణంగా చితికిపోయిన గ్రామీణ జీవితాలకు ఆన్ లైన్ విద్య మరింత భారంగా మారనున్నది. తినడానికి తిండి లేకపోయినా ఆన్ లైన్

కోసం వనరులు సమకూర్చుకోవాల్సిన ఆగ్రహం వట్టింది. లేనిపక్షంలో పిల్లల చదువు మధ్యలోనే ఆపేయాల్సిన దుస్థితి. ఈ అసమానతలతో అందరికీ సమానమైన డిజిటల్ విద్య అందుతుందనుకుంటే తప్పులో కాలేసినట్లే.

టీచర్లకు వట్టిదే!

ఇప్పటిదాకా సుదృఢమృత్యు, నల్లబల్ల పాఠాలు చకచకా చెప్పిన టీచర్లకు ఇప్పుడు కొత్తగా తీసుకోవాల్సిన క్లాసులు కొత్త ప్రయోగం. ఇటీవల ఉద్యోగాల్లో చేరిన వారికి టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకొని పాఠాలు చెప్పడం కష్టమనిపించదు. కొంతమంది టీచర్లు టెక్నాలజీ నిర్వహించిన సర్వే ప్రకారం మన దేశంలో ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం 36% మందికి మాత్రమే ఉంది. అదే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అతి తక్కువగా 14.9%. దేశ జనాభాలో 75% మందికి స్మార్ట్ ఫోన్ అందుబాటులో లేదు. 92% కుటుంబాలకు కంప్యూటర్ గాని, ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం గాని లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో కరోనా కారణంగా చితికిపోయిన గ్రామీణ జీవితాలకు ఆన్ లైన్ విద్య మరింత భారంగా మారనున్నది. తినడానికి తిండి లేకపోయినా ఆన్ లైన్

ఆన్ లైన్ విద్యా వ్యాపారం

గూగుల్ (2017) చేసిన ఒక అధ్యయనం ప్రకారం, భారతదేశంలో ఆన్ లైన్ విద్యావ్యవస్థ సగటున 1.6 మిలియన్ల వినియోగదారులతో 247 మిలియన్ల అమెరికన్ డాలర్లు వ్యాపారం చేస్తోంది. 2021 నాటికి ఇది 9.6 మిలియన్ల వినియోగదారులతో 1.96 బిలియన్ల డాలర్లకు పెరుగుతుందని అంచనా. ఇక ప్రైవేటు ఆన్ లైన్ కోచింగ్ సంస్థల వ్యాపారం చెప్పక్కర్లేదు. బైజాన్, మేటాకు వంటి టాప్ ట్యూటర్లు వసూలు చేసే ఫీజు సామాన్యులకు అందుబాటులోనే లేదు. ఇక కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలు ఎలాంటి వివత్సర పరిస్థితులు ఎదురైనా తమ వ్యాపారానికి అనుకూలంగా మార్పుకోవడానికి అలవాటుపడ్డాయి. రెండు నెలల ఆన్ లైన్ తరగతులు ప్రారంభించి, కొద్దిరోజులకే తమ సహజనిర్భయమైన దోపిడీ విశ్వరూపాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నాయి. విద్యార్థులు ఫీజు కడితేనే ఆన్ లైన్ క్లాసులకు అనుమతంటూ పేచీ పెడుతున్నాయి. ఫీజు కడితేనే లింక్ పాసివర్డ్ ఇస్తామని లేకపోతే లేదని తెగేసి చెబుతున్నాయి. దీనికి తోడు టీచర్లకు అడ్వైస్డ్ టార్గెట్ ఇచ్చి పూర్తి చేయాలని, ఫీజులు వసూలు చేయాలని యాజమాన్యాలు వత్తిడి చేయడం మరింత పెరిగింది.

అనుభవమే. అనేక పేక్టగా సాంప్రదాయ బోధనకు అలవాటుపడిన టీచర్లకు, అందులోనూ రిటైర్మెంటుకు దగ్గరగా ఉన్నవారికి ఇది మరి ఇబ్బందికరం. ఇప్పుడు కొత్తగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకోవడం, దానికి తగినట్లు బోధనా ప్రణాళిక రూపొందించుకోవడానికి టీచర్లు చేస్తున్న కనరత్న చిన్నదేమీ కాదు. మరొక ఇబ్బందేమంటే, ఇంతకాలం తరగతి గది నాలుగోడల మధ్య విద్యార్థులకు, తమకు మధ్య జరిగిన బోధన అనే ప్రక్రియ ఇప్పుడు బట్టబయలు అవుతుంది. తమ బోధనను విద్యార్థులు వింటున్నారో లేదో తెలియదు గానీ, వాళ్ళ తల్లిదండ్రుల నిషా మాత్రం పెరిగిపోతుంది. అందులో తప్పేముంది అనుకోవచ్చు. ఇప్పుడిప్పుడు టెక్నాలజీని వంటబట్టించుకొని, ఎదురుగా లేని పిల్లల్ని ఉన్నట్లు ఊహించుకొని నిర్లీనంగా సాగిస్తున్న బోధనలో ఎవరైనా తప్పుప్పులు వెదికి వ్యాఖ్యానాలు చేస్తే, ఉపాధ్యాయుల మనస్తత్వం దెబ్బతినడం భయం. అంతేకాకుండా విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయుడు చులకన కావడమూ జరుగుతుంది. ఇక ప్రైవేటు టీచర్లకే ఒకంత అభిప్రాయ భావం

పెరగనున్న నిరుద్యోగం

ఇంట్లో కూర్చుని పాఠం చెప్పడం సౌకర్యంగా ఉంది భావించే కొందరు టీచర్లు దాని వెనకాల దాగున్న ప్రమాదాన్ని గమనించాలి. తరగతి గదిలో అయితే పరిమిత సంఖ్యలో విద్యార్థులు ఉంటారు. కానీ, ఆన్ లైన్ క్లాసులో ఎంత మందికైనా చెప్పొచ్చు. కనుక ఇక టీచర్ల సంఖ్య పెరగాల్సిన అవసరం లేదు. రేషనరైజేషన్ పేరుతో ఇప్పటికే కొన్ని స్కూళ్ళల్లో పోస్టులు హరించబడుతున్నాయి. ఇది మరింత పెరుగుతుంది. అంతేకాక, కొత్తగా రిక్రూట్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం తగ్గిపోతుంది. అంటే నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరిగిపోతుంది. అదికాక కార్పొరేట్ స్కూళ్ళు కాకుండా, కొంతమంది నిరుద్యోగులు జీవనోపాధి కోసం స్టాపిండుకున్న చిన్న ప్రైవేటు పాఠశాలల ఉనికి దెబ్బ తింటుంది. ఎందుకంటే పెద్ద పెద్ద స్కూళ్ళకు ఉన్నంత హంగుమా కానీ, ఆర్థిక వెసులుబాటు కానీ వీళ్ళకు ఉండదు. కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలతో పోటీగా డిజిటలైజేషన్ ను అందుకోవడం వీరికి సాధ్యం కానివని. ఫలితం మళ్ళీ నిరుద్యోగ సైన్ లాలో కలిసిపోవడం. ఈ రకంగా డిజిటల్ విద్య నిరుద్యోగం పెరగడానికి తన పంతు సహాయం చేస్తుంది.

డిజిటల్ విద్య డేంజర్ జోనా!?

సాంకేతిక యుగంలో ఉన్నాం. అతి వేగంగా ఆ పరిజ్ఞానాన్ని ఎలా ఉపయోగించుకోవచ్చో రోజూ చూస్తున్నాం. ప్రతి సమస్యకు టెక్నాలజీ ద్వారా పరిష్కారం కోసం వెదుకుతున్నాం. ఈ క్రమంలోనే కరోనా కాలంలో డిజిటల్ తరగతుల హవా ఊపందుకుంది. ఇప్పటికే అనేక ప్రైవేటు పాఠశాలలు డిజిటలైజేషన్ అయ్యాయి. ఇక ఉన్నత విద్యలో డిజిటల్ క్లాసులు ఎప్పటి నుంచో ఉన్నాయి. మరి ఇప్పుడెందుకు ఇంత చర్చ? అనే సంతయం ఒకవైపు... పూర్తిగా తరగతి గదిలో భౌతికంగా జరగాల్సిన బోధన స్థానాన్ని ఇక మీదట డిజిటల్ విద్యలో భాగమైన ఆన్ లైన్ క్లాసులు ఆక్రమించబోతున్నాయా? అనే సందేహం ఇంకోవైపు చాలా మందిని ఆందోళనపడేలా చేస్తున్నాయి. మరోవైపు ఎంతమందికి ఈ ఆన్ లైన్ క్లాసులు అందుబాటులో ఉండగలవు? పిల్లలకు ఎంతవరకు క్షేమకరం? టీచర్ల మీద వత్తిడి పెరగనుందా? డిజిటల్ విద్య నిరుద్యోగం పెరగడానికి కారణం కాబోతోందా? వంటి ప్రశ్నలకు సమాధానం అవసరం. అటు టీచర్లను, ఇటు విద్యార్థులను, తల్లిదండ్రులను అయోమయానికి గురిచేస్తున్న 'డిజిటల్ విద్యపై ప్రత్యేక చర్చ' ఈ అట్టమీది కథ.

చాలా పరిమితులున్నాయి కాబట్టే డిజిటల్ విద్యను చాలా మంది అభ్యంతర పెడుతున్నారు. అయితే ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఇప్పటికిప్పుడు విద్యాసంస్థలు తెరుచుకోవడానికి అవకాశం లేదు. కనుక కొంత మేరకు టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకోవచ్చు. అలా ఉపయోగించుకోనే సందర్భంలో కొన్ని అంశాలు గమనంలో పెట్టుకోవాలి. కొన్ని చర్చలు తీసుకోవాలి.

- అందరు విద్యార్థులకు అందుబాటులో ఉండేవిధంగా నెట్ వర్క్ పరిధిని పెంచడంలో పాటు, ఇతర అవాంఛిత సైట్లు భయమూ ఉండదు.

కొన్ని చర్చలు చేపట్టాలి!

- డిజిటల్ విద్యకు ఉపయుక్తమైన కొన్ని నిర్దిష్టమైన అప్లికేషన్లు ఉండే విధంగా, మరో ఇతర సైట్లు, అప్లికేషన్లు డౌన్లోడ్ చేసుకోవడానికి వీలేకుండా ట్యాబులను రూపొందించి, విద్యార్థులందరికీ ప్రభుత్వమే అందించాలి. దీనివల్ల అందరికీ సమానంగా అందుబాటులోకి రావడంతో పాటు, ఇతర అవాంఛిత సైట్లు భయమూ ఉండదు.
- టెక్నాలజీ బోధనను మరింత సమర్థవంతంగా చేయడానికి ఉపయోగపడాలి. కానీ ఉపాధి కోల్పోవడానికి, నిరుద్యోగం పెరగడానికి దారి తీయకూడదు. టీచర్ల కూడా మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా టెక్నాలజీని అందిపుచ్చుకొని, పిల్లలకు సులువుగా బోధించడానికి ఉపయోగించుకునేలా తమను తాము సన్నద్ధం చేసుకోవాలి.
- టెక్నాలజీకి అనుగుణమైన నిరంతర శిక్షణను ఉపాధ్యాయులకు అందించడం ప్రభుత్వం, విద్యాసంస్థల కనీస బాధ్యతని గుర్తెగాలి.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

అంతర్జాలంతో జాగ్రత్త సుమా!

ఇంటర్నెట్ వాడకం తెచ్చే తంటా చాలామందికి తెలుసు. పసి మనసులు, సవయవత అందులోని చెడు ప్రభావాల నుంచి తప్పించుకోవడం బహుశక్తం. ఇక ఆన్ లైన్ ఆటలకు పిల్లలు అతుక్కుపోతున్నారని ఇప్పటికే తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. ఆ వ్యవస్థ నుంచి తప్పించటానికి సెల్ ఫోన్ నుంచి పిల్లలను దూరం చేయాలనే ఆలోచనలో ఉంటే, ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా క్లాసుల కోసం ఫోన్ ఇవ్వాల్సిన పరిస్థితి. ఆన్ లైన్ క్లాసులకు హాజరవుతున్న పిల్లల్లో చాలమందికి చెవి, కళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తున్నాయని.. వారి మెదడుపై వత్తిడి పెరుగుతోందని.. పిల్లలకు కంప్యూటర్ విజన్ సింక్రోమీ వచ్చే అవకాశం ఉందని వైద్య నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. అవాంఛిత, అశీల సైట్లు నుంచి పిల్లలను రక్షించుకోవడం తల్లిదండ్రులకు పెద్ద టాస్క్ అవుతోంది. యునిసెఫ్ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ లో ఇచ్చిన ఒక నివేదిక ప్రకారం ఇంటర్నెట్ లైంగిక దోపిడీ దారులకు, అక్రమ రవాణాదారులకు బాలలను ఎరలుగా మార్చడానికి పనిముట్లువుతోంది. వివిధ వెబ్ సైట్లు వేదికగా బాలల శరీరాలపై వ్యాపారం చేయడానికి ఇది దారితీస్తోంది.

రియల్ హీరో సోనూ

బాలీవుడ్ నటుడు సోనూసూద్ తన మానవతా ప్రస్థానాన్ని నిరంతరాయంగా కొనసాగిస్తూనే ఉన్నాడు.

ఆ విధంగా ఇప్పుడు సోనూ నిజ జీవితంలో రియల్ హీరో అనిపించుకుంటూ అందరి ప్రశంసలూ అందుకుంటున్నాడు. ప్రస్తుతం సోనూసూద్ చనిపోయిన, గాయపడిన 400 మంది వలన కార్మిక కుటుంబాలకు ఆర్థిక సాయం అందివ్వడానికి ముందుకొచ్చారు. ఆవిధంగా రియల్ హీరో సోనూ మరోసారి వార్తల్లో నిలిచారు.

కరోనా సమయంలో బాలీవుడ్ నటుడు సోనూసూద్ చేసిన సాయం ఎప్పటికీ మరిచిపోలేం. మరీ ముఖ్యంగా వలస కార్మికుల కోసం ఆయన ఎంతో చేశాడు. సొంత గ్రామాలకు వెళ్లడానికి వారికోసం బస్సులు, రైళ్లు, చార్టర్డ్ ఫ్లైట్స్ ఏర్పాటుచేశాడు. అలా సోనూ ప్రజల మనస్సులో చెరగని ముద్ర వేసుకున్నాడు. ఆయన చేసిన సేవా కార్యక్రమాలకు దేశమంతా ప్రశంసల జల్లు కురిసింది. సోనూ తెలియని వారెందరో ఆయన వీరాభిమానులుగా మారిపోయారు.

వాస్తవానికి మొదట్లో సోనూసూద్ కొందరు వలస కార్మికులకు మాత్రమే సాయం చేయాలి అనుకున్నాడు. కానీ మండుబెండలో కాల్ నడకన నడుస్తున్న వారిని చూడలేకపోయాడు. వారందరినీ గమ్య స్థానాలకు చేర్చడానికి కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశాడు. అంతటితో తన బాధ్యత ముగియలేదంటాడు సోనూసూద్. లాక్డౌన్ సమయంలో వివిధ ప్రమాదాలలో మరణించిన, గాయపడ్డ వలస కార్మికుల కుటుంబాలకి సాయం చేయాలని

నిర్ణయించుకున్నాడు. ఇప్పటికే ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్, జార్ఖండ్ సహా వివిధ రాష్ట్రాల అధికారులతో సంప్రదించి ప్రాణాలు కోల్పోయిన కార్మికులకు సంబంధించిన చిరునామాలు, బ్యాంక్ వివరాలు సేకరిస్తున్నాడు. సుమారు 400 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాడు సోనూసూద్. గతంలో పంజాబ్ లోని వైద్యులు, వైద్య సిబ్బంది కోసం 1,500 పీపీఈ కిట్లు విరాళంగా ఇచ్చిన సంగతి మనకు తెలిసిందే.

కొచ్చి నుంచి భువనేశ్వర్ చేరుకున్న ఒడియా వలస కూలీల్లో కేంద్రపర జిల్లాలోని చించిరి గ్రామానికి చెందిన ప్రశాంత్ కుమార్ ప్రధాన్ ఉన్నాడు. ఈ 32 ఏళ్ల వ్యక్తి కొచ్చిలో ప్లంబర్ గా పనిచేసేవాడు. స్వస్థలానికి చేరుకున్న తరవాత సొంతంగా వెల్డింగ్ షాపు పెట్టుకున్నాడు. దానికి సోనూసూద్ పేరు పెట్టి, ఆయనపై తనకున్న గౌరవాన్ని చాటుకున్నాడు.

ఈ వివరాల పరిస్థితుల్లో సేవలు అందించిన ప్రముఖుల్లో ఎవరు బెస్ట్ అంటూ ఇండియన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హ్యూమన్ బ్రాండ్స్ సంస్థ ఓ సర్వే నిర్వహించింది. అందులో బాలీవుడ్ మెగాస్టార్ అమితా బచ్చన్, సూపర్ స్టార్ అక్షయ్ కుమార్ ను వెనక్కి నెట్టి, టాప్ ప్లేస్ లో నిలిచాడు సోనూ సూద్. అక్షయ్ రెండో స్థానంలో, అమితాబ్ మూడో స్థానంతో సరిపెట్టుకోవాల్సి వచ్చింది.

అంతేకాదు ఈ మధ్య మహారాష్ట్ర పోలీసులకు 25 వేల ఫేస్ షీట్లు విరాళంగా ఇచ్చి, తన ధాతృత్వాన్ని మరోసారి చాటుకున్నాడు. ఉన్నతస్థాయిలో ఉన్న ఎక్కువమంది దిగువ మధ్యతరగతికి చెందినవారే. కానీ సోనూసూద్ లా మూలాలను గుర్తుంచుకునే వాళ్లు ఎక్కడోగానీ కనపడరు. సెల్యూట్ సోనూసూద్!

హాల్యా

కావాల్సిన పదార్థాలు : మొక్కజొన్న కండెలు - రెండు, పాలు - కప్పు, నెయ్యి - అరకప్పు, చక్కెర - అరకప్పు, యాలకులు - నాలుగు, జీడిపప్పు, బాదం, పిస్తా - డజను చొప్పున.

తయారుచేసే విధానం :

- మొక్కజొన్న గింజలను నీళ్లలో కడిగి ఆరబెట్టాలి. ఆరిన గింజలను మిక్సీలో వేసి పేస్టులా గ్రైండ్ చేయాలి. బాదం పప్పును గంటపాటు నీళ్లలో నానబెట్టి వాటిపైన ఉండే పొట్టును తీసి, చిన్న ముక్కలు చేయాలి. అలాగే జీడిపప్పు, పిస్తాలను చిన్న పలుకులుగా చేయాలి. యాలకులను పొడిలా దంచాలి.

- స్టవ్ పై పాన్ పెట్టి అందులో నెయ్యి వేయాలి. అది కరిగిన తర్వాత మొక్కజొన్న గింజల పేస్టును వేయాలి. అది బంగారు వర్ణంలోకి వచ్చేవరకూ స్టవ్ మీద ఉడికించాలి. గరిటెతో పేస్టును ఆపకుండా కలుపుతుండాలి. స్టవ్ ను సిమ్ లోనే ఉంచాలి.

- మొక్కజొన్న గింజల పేస్టు బాగా దగ్గరపడిన తర్వాత అందులో పాలు, చక్కెర వేసి కలపాలి. చిన్న మంటపై దీన్ని కాసేపు ఉడికించాలి. ఉడికేటప్పుడు మధ్య మధ్యలో కలుపుతుండాలి. హాల్యా చిక్కగా అయిన తర్వాత అందులో బాదం, జీడిపప్పు, మిగిలిన నెయ్యి వేసి కలిపి స్టవ్ పై నుంచి దించాలి.

- తర్వాత అందులో యాలకుల పొడిని కలిపి చిన్న బొల్ లోకి మార్చాలి. హాల్యాపై పిస్తా, బాదం పప్పులను చల్లి వేడిగా తింటే ఎంతో రుచిగా ఉంటుంది.

మొక్కజొన్నతో మజాగా..

మొక్కజొన్న కండెలను బొగ్గులపై కాల్చుకుని తినడం, ఉడకబెట్టి తినడం

మాత్రమే చాలామందికి తెలుసు. దాంతో రకరకాల రెసిపీలు చేయొచ్చు.

మొక్కజొన్న హాల్యా, పాయసం, వడలు లాంటి వైరెటీవీ చేయొచ్చు.

వడలు

కావాల్సిన పదార్థాలు : మొక్కజొన్నలు - రెండు కప్పులు, మొక్కజొన్న పిండి (కార్న్ ఫ్లోర్) - కప్పు, అల్లం, పచ్చిమిర్చి పేస్టు - రెండు టేబుల్ స్పూన్లు, నూనె - వేయించడానికి సరిపడా, ఉల్లిపాయ ముక్కలు - రెండు టేబుల్ స్పూన్లు, కొత్తిమీర తరుగు - రెండు టేబుల్ స్పూన్లు, కారం - రుచికి సరిపడా, ఉప్పు - రుచికి సరిపడా, ఉడకబెట్టిన మొక్కజొన్న గింజలు, ఉల్లిపాయ ముక్కలు - కొన్ని (అలంకరణకు).

తయారుచేసే విధానం : మొక్కజొన్న గింజలను మిక్సీలో కచ్చావచ్చాగా గ్రైండ్ చేయాలి. ఇందులో కార్న్ ఫ్లోర్, అల్లం పచ్చిమిర్చి పేస్టు, సన్నగా తరిగిన ఉల్లిపాయ ముక్కలు, కొత్తిమీర తరుగు, ఉప్పు, కారం వేసి

బాగా కలపాలి. నీళ్లు పోయొద్దు. పాన్ లో నూనె వేడిచేయాలి. వడలను మనకు నచ్చిన సైజులో చేసి నూనెలో వేసి బంగారు వర్ణంలో వేయించుకోవాలి. వేడి వేడి మొక్కజొన్న వడలను పుదీనా చట్నీ లేదా టమాటా చట్నీ, ఉల్లిపాయ ముక్కలతో కలిపి తింటే భలే ఉంటాయి.

రుచి

పాయసం

కావాల్సిన పదార్థాలు : స్వీట్ కార్న్ - ఒకటి, పాలు - రెండు కప్పులు, యాలకుల పొడి - అర టీస్పూను, నెయ్యి - అర టీ స్పూను, పంచదార - నాలుగు టీ స్పూన్లు, పిస్తా, జీడిపప్పు, బాదం పప్పు - స్పూను, కుంకుమపువ్వు - చిటికెడు.

తయారుచేసే విధానం : మిక్సీలో స్వీట్ కార్న్ వేసి, దానికి పాలు చేర్చి ముద్దలా చేసుకోవాలి. పాన్ లో నెయ్యి వేడయ్యాక తయారుచేసి పెట్టుకున్న ముద్దను అందులో వేసి, నాలుగు నిమిషాలు చిన్న మంట మీద వేయించాలి. తర్వాత అందులోనే పాలు పోసి కలపాలి. పాయసాన్ని చిన్న మంట మీద ఉంచి, అడుగుంటకుండా ఉడికించాలి. దానిలో చక్కెర కలపాలి. పాయసం చిక్కబడే వరకూ ఉడికించి, యాలకుల పొడి వేయాలి. చివర్లో వేయించిన జీడిపప్పు, బాదం, పిస్తాతో గార్నిష్ చేసుకోవాలి.

భయం వద్దు

కరోనా అవేర్నెస్

కేస్ 1 : ఒక మధ్య వయస్కుడు. గుండె జబ్బు, షుగరు, బీపీ ఉన్నాయి. జ్వరం వచ్చింది. కరోనా టెస్ట్ చేశారు. మూడు రోజుల తర్వాత రిజల్టు వచ్చే సమయానికి జ్వరం బాగానే తగ్గముఖం పట్టింది. రిజల్టు పాజిటివ్ అని వచ్చింది. ఆ విషయం చెప్పగానే..." ఆ!!!! నాకు పాజిటివ్ వచ్చిందా?!!!!." అంటూ కుప్ప కూలిపోయాడు.

కేస్ 2 : ముమ్మైయవ దశకం

యువకుడు. జ్వరం వచ్చింది. కరోనా టెస్టు కోసమని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి వెళ్ళాడు. అక్కడ టెస్టు ఇచ్చి వచ్చినప్పటి నుంచి భయం భయంగా ఉన్నాడు. ఆరోజు రాత్రి హాల్ ఎటాక్ వచ్చింది. ఆసుపత్రికి తీసుకు వెళ్ళాక చనిపోయాడు. రెండు రోజుల తర్వాత కరోనా నెగటివ్ అని రిపోర్ట్ వచ్చింది.

- ఈ రెండు కేసుల బంధువులతో మాట్లాడాక రాస్తున్నాను. మన రాష్ట్రం వాళ్ళు కాదు. మిగతా విషయాలు గోప్యం.

పై రెండు మరణాలకు కారణం కరోనా ఇన్ఫెక్షన్ కాదు. కరోనా చుట్టూ పెరుగుతున్న భయం. మొదటి వ్యక్తి కేవలం నాలుగైదు రోజుల జ్వరంతో బయటపడేవాడే.. కానీ కరోనాను 24 గంటలూ బూచిగా చూపిస్తున్న మీడియా, అతడిలో విపరీతమైన భయాన్ని కలిగించింది. వాళ్ళ బంధువులు ముక్త కంఠంతో చెప్పే అంశం.. భయం వలననే చనిపోయాడని.

రెండవ వ్యక్తి విషయానికి వస్తే ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల మీద విపరీత దుష్ప్రచారం చేయడంతో... టెస్టు కోసం కొంతసేపు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో కూర్చుని వచ్చిన కారణానికే తనకేదో అయిపోబోతోందని విపరీతంగా ఆలోచించి, స్ట్రెస్సికి లోనై చనిపోయిన యువకుడు. పైగా ఇతడు చనిపోయాక కరోనా నెగటివ్ అని తేలింది.

కనుక మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పే అంశం. భయపడకండి. భయపెట్టకండి. మీవలనే అందరూ ధైర్యంగా ఉంటారని అనుకోకండి. ఎందరో సున్నిత మనస్సులు ఉంటారు. భయాన్ని గుండె మీదికి తెచ్చుకుని కుప్పకూలుతున్నారు. కొంతైనా మానవత్వంతో బాధ్యతగా వ్యవహరించండి.

- విరించి విరించి

భలే ఐడియా!

బంగారు మాస్క్!

కరోనా మహమ్మారి బారిన పడకుండా ఉండటానికి ఎవరికివారు జాగ్రత్తలు పాటిస్తున్నారు. అనవసరంగా బహిరంగ ప్రదేశాలకు వెళ్ళకుండా ఇంటికే పరిమితం కావడం, వ్యక్తిగత పరిశుభ్రత పాటించడంతో పాటు ముఖానికి మాస్క్ ధరించడం అనివార్యమయ్యింది. మాస్క్ అవసరం ఎంతుందో ఇప్పటికే ప్రపంచమంతా అర్థమయ్యింది. ప్రభుత్వాలన్నీ మాస్క్ ధారణ తప్పనిసరి చేసిన ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రజలంతా వారి తాహతకు తగ్గట్టు మాస్కులు ధరిస్తున్నారు. అయితే పూనేలోని శంకర్ కురేడ్ అనే వ్యాపారస్థుడు ధరించిన మాస్క్ మాత్రం అందరినీ ఆశ్చర్యపరుస్తోంది. పూనేలోని పింపిరి చింఛ్వాడా పట్టణానికి చెందిన శంకర్ కు బంగారు శంకర్ కు బంగారు ఆభరణాల పై ఎంతో ప్రీతి. అతని చేతులు, వేళ్ళు, మెడ బంగారంతో నిండిపోయి ఉంటాయి. ఇలాంటి

వ్యక్తి సామాజిక మాధ్యమాల్లో ఎవరో వెండి మాస్క్ ను ధరించడం చూశాడు. అంతే, ముందే అతనికున్న అభిరుచి ఇంకాస్త ముదిరి, బంగారు మాస్క్ ను తయారు చేయించుకోవడానికి పురిగొల్పింది. వారం రోజుల్లో తన ఆశను నెరవేర్చుకున్నాడు. యాభై ఐదు గ్రాముల బంగారంతో శంకర్ తయారుచేయించుకన్న ఈ మాస్క్ విలువ అక్షరాలా రెండు లక్షల ఎనభైతొమ్మిది వేల రూపాయలు. అంతటితో ఆగాలని అనుకోవట్లేదు ఈ ధనికుడు. అతని కుటుంబంలో అందరికీ బంగారమంటే ఎంతో ఇష్టమంట. వాళ్ళడిగితే వారికీ బంగారు మాస్కులు తయారుచేయించి ఇస్తానంటున్నాడు. పలుచగా ఉండే ఈ మాస్కుకు రంగ్రాలు కూడా ఉంటాయి కనుక శ్వాసకు ఇబ్బంది ఉండదు. అయితే, 'ఈ బంగారు మాస్క్ ధరించినంత మాత్రాన కరోనా బారిన పడతానో లేదో తెలియదు కానీ ప్రభుత్వ ఆదేశాలను పాటిస్తే కరోనాను అరికట్టవచ్చు!' అంటున్నాడు. తన దర్బాన్ని చూపించడంతో పాటు కరోనా సమయంలో అవసరమైనవారికి నిత్యవసర వస్తువులూ పంపిణీ చేశాడు శంకర్ కురేడ్. అయితే, శంకర్ మాస్క్ ధరించాడుగానీ సామాజిక మాధ్యమాల్లో తీవ్ర విమర్శలకు గురయ్యాడు. 'కరోనా కాలంలో ఆకలితో ఎంతోమంది అలమటిస్తుంటే ఇతడు మాత్రం బంగారంతో ముక్కు, మూతినీ మూసుకొని తిరగడం సిగ్గుచేటు...' అని కొందరు నెటిజన్లు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఇలాగే పూనేలోని ఇదే ప్రాంతానికి చెందిన దత్త పుగే అనే వ్యక్తి 2012లో రూ.1.27 కోట్లతో 3.5 కేజీల బంగారు చొక్కాను తయారుచేయించుకొని, బహిరంగ ప్రదేశంలో ప్రదర్శించాడు. చిట్ ఫండ్, పడ్డి వ్యాపారస్థుడైన ఇతగాడు కొందరు దుండగుల చేతిలో హత్యగావించబడ్డాడు. ♦

తగ్గుతున్న యాంటీబాడీలు..!

కరోనా కాలంలో మన రోగనిరోధక వ్యవస్థ కీలకం. కరోనా మళ్ళీ మళ్ళీ రావచ్చు! శరీరంలోకి ప్రవేశించే

శోధన

బ్యాక్టీరియా, వైరస్ వంటి సూక్ష్మక్రిములపై పోరాడి రక్షించే సైనిక ప్రోటీన్లు. కరోనాపై పోరాటంలోనూ ఇవి కీలకంగా పనిచేస్తాయి. అయితే ఇవి కొన్ని నెలల్లోనే బాగా తగ్గిపోతున్నట్లు లండన్ లోని కింగ్స్ కాలేజ్ పరిశోధకులు గుర్తించారు. అంటే కొవిడ్-19 వ్యాధికి గురైనవారు ఆ వైరస్ కు నిరోధకతను కొద్ది కాలంలోనే కోల్పోతున్నారన్న మాట. ఫలితంగా.. సాధారణ జలుబులాగానే కొవిడ్-19 కూడా మళ్ళీ మళ్ళీ సోకవచ్చని ఈ అధ్యయనంలో పాలుపంచుకున్న నిపుణులు చెబుతున్నారు. అయితే యాంటీబాడీలు తగ్గిపోయినంత మాత్రాన ఆందోళన పడాల్సిన అవసరం లేదని మరికొందరు నిపుణులు స్పష్టం చేస్తున్నారు. "వైరస్ కు ఢిల్లైన యాంటీబాడీలు ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి. అయితే కొద్ది కాలానికే అవి తగ్గిపోతున్నాయి" అని పరిశోధనకు నేతృత్వం వహించిన డాక్టర్ కేటీ డూరెన్ చెప్పారు. కరోనాపై పోరాడడానికి వ్యాక్సిన్లు ఆగమేఘాలపై అభివృద్ధి చేస్తున్న తరుణంలో ఈ అధ్యయనం ఫలితాలు ప్రాధాన్యాన్ని సంతరించుకున్నాయి. "యాంటీబాడీలు మూడు నెలల్లోనే తగ్గిపోతున్నాయంటే వ్యాక్సిన్లు కూడా అంతే అనుకోవచ్చు. అంటే

ఒకసారి వ్యాక్సిన్ వేస్తే సరిపోదు. మళ్ళీ వేయాల్సిన అవసరం ఉంటుంది" అని కేటీ చెప్పారు. ఎక్కువ మందికి సోకితే సామూహిక నిరోధకత వస్తుందన్న వాదనా ఈ అధ్యయనంలో తేలిపోయినట్లుయింది.

"సామూహిక నిరోధకత అనే ప్రమాదకర భావన సరికాదని ఈ అధ్యయనంతో తేలింది." అని కేంబ్రిడ్జ్ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ప్రొఫెసర్ జోనాథన్ హీనే చెప్పారు. "సామూహిక నిరోధకతకు దోహదపడొచ్చన్న ఆలోచనతో కొందరు.. ముఖ్యంగా యువత వైరస్ ను అంటించుకుంటున్నారు. వారు ప్రమాదంలో పడడమే కాదు.. ఇతరులనూ ప్రమాదంలో పడేస్తారు" అని హెచ్చరించారు. మొత్తం పోరులో యాంటీబాడీలు ఒక భాగమేనని వ్యాధి నిరోధకత నిపుణుడు అక్బర్ చెప్పారు. "రెండోసారి ఇన్ఫెక్షన్ సోకితే వారిలో తీవ్రత తక్కువగా ఉండొచ్చు. వారిలోని వ్యాధి నిరోధకత జ్ఞాపకశక్తి ఆ వైరస్ ను గుర్తుంచుకుని ప్రతిఢాడి చేస్తుంది" అని మరో నిపుణుడు షాట్ క్ చెప్పారు.

డబ్ల్యుహెచ్ఓ నిర్ధారణ

కరోనా వైరస్ బారిన పడి కోలుకున్న వారికి మళ్ళీ కరోనా వైరస్ సోకినట్లు అక్కడక్కడా వార్తలు వెలువడుతున్నాయి. ఇది నిజమా, అబద్ధమా తెలియక ప్రజలు గందరగోళంలో పడగా, దీనికి ఏం సమాధానం చెప్పాలో తెలియక వైద్యులు ఇంతకాలం మౌనంగా ఉండిపోయారు. ఈ విషయంలో మొదటిసారి ప్రపంచ

ఆరోగ్య సంస్థ నోరు విప్పింది. ప్రపంచంలోని పలు దేశాల్లో ఇంతవరకు జరిపిన యాంటీ బాడీస్ (రోగ ప్రతిఘటన) పరీక్షల్లో ఎక్కడా తమ రోగ నిరోధక శక్తి కారణంగా కరోనా వైరస్ బారిన పడి కోలుకున్నట్లు ఆధారాలు అభించలేదని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ సీనియర్ ఎపిడెమియాలజిస్టులు తెలిపారు. అందుకని ఒకసారి వైరస్ బారిన పడి కోలుకున్నవారు మళ్ళీ వైరస్ బారిన పడరన్న గ్యారంటీ లేదని వారు చెప్పారు.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం దాదాపు 35 లక్షల రక్తం నమూనాల్లో యాంటీ బాడీస్ స్థాయిని పరీక్షించిందని, వాటిలో కరోనా బారిన పడి కోలుకున్న వారి రక్తం

నమూనాలనూ సేకరించిందని, అలా కోలుకున్న వారిలో యాంటీబాడీస్ ఎక్కువ ఉన్న దాఖలాలు కనిపించలేదని డాక్టర్ మరియా వాన్ జెనివాల్ ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్ లోనే చెప్పారు. యాంటీబాడీస్ ఎక్కువ ఉంటే కరోనా వైరస్ బారిన పడి కచ్చితంగా కోలుకుంటారనే చెప్పలేమని ఆమె తెలిపారు. పలు దేశాల నుంచి సేకరించిన రక్తం నమూనాలను పరిశీలించినప్పుడు ఇదే విషయం ధ్రువపడిందని ఆమె అన్నారు. ఈ కారణంగా ఒక్కసారి కరోనా బారిన పడి కోలుకున్నవారు మళ్ళీ ఆ మహమ్మారి బారిన పడరని కూడా చెప్పలేమని ఆమె చెప్పారు. ♦

నువ్వేం చేశావో చెప్పు!

చిరుమువ్వలు

అందరూ ఎవరి పనులలో వాళ్ళు వున్నారు. అమ్మ, పిన్ని వంటింట్లో వంటల తయారీలో మునిగిపోయి

బాలల కథ

ఉన్నారు. నాన్న బాబాయి వాటిని శుభ్రంగా తినిపెట్టే పనిలో నిమగ్నమై ఉన్నారు. కరోనా ప్రభావం వల్ల ఎవరూ ఇళ్ళలో నుంచి బయటకు వెళ్ళడం లేదు. ఇంతలోనే నానికి క్లాస్ మొదలైంది. అందరూ రమేష్ సర్కి గడ్డమార్నింగ్ చెప్పారు. తర్వాత ఆయన ఏమి చెబుతారా? అని ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్నారు.

“ఏం పిల్లలు అందరూ తరగతి గదిలో కాకుండా మీ ఇంట్లో నుంచి పాఠాలు వినడం ఎలా ఉంది?” అని అడిగాడు టీచర్. వెంటనే సోమేష్ “సార్! మాకు స్కూల్లో

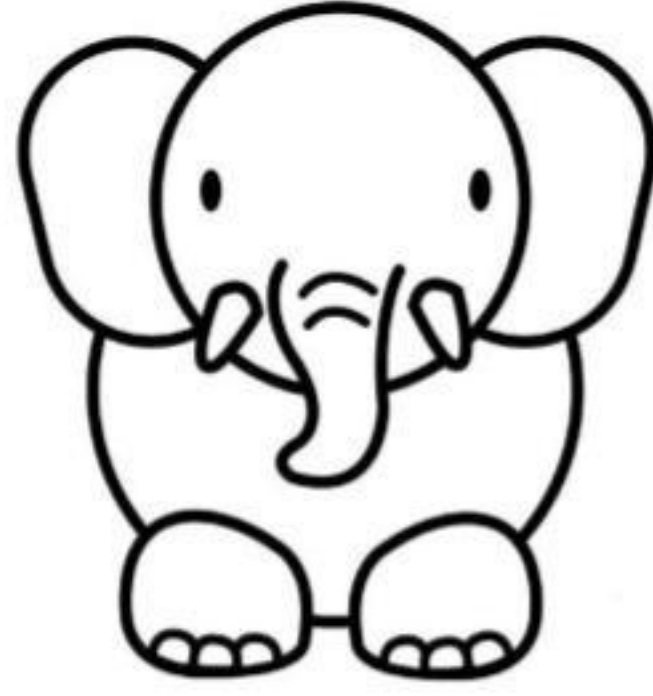
కూర్చొని, పాఠాలు వినడమే బాగుంది. ఎందుకంటే ఇలా అయితే ఒక్క పాఠాలు మాత్రమే వింటాము. అక్కడికి వస్తే మీరెన్నో విషయాలు నేర్చేవారు. ఇంకా స్నేహితులతో సరదాగా ఆట, పాటలు ఉండేవి. అవన్నీ ఇప్పుడు మిస్సువుతున్నాం!” అన్నాడు. వెంటనే సార్ “ఏం చేద్దాం పిల్లలూ.. అంతా మన మంచికే అనుకొని అనుసరించి వెళ్ళాలి. ఇంతకీ ఇలాంటి విపత్తుర పరిస్థితుల్లో ఎవరికైనా సహాయం చేస్తున్నారా?” అని ప్రశ్నించగానే కొందరి పిల్లలు చేతులు టక్కున పైకి లేపారు.

కూర్చి పని చేసుకొనే వారికి భోజనం పెట్టామని ఒకరు, ఇలాంటి పరిస్థితుల్లోనూ తమ విధులు సక్రమంగా నిర్వహిస్తున్న పోలీసులకు మజ్జిగ, ఆహారం అందించామని మరొకరు, నోరు లేని మూగ జీవాలకు తిండి పెట్టామని ఇంకొకరు. ఇలా ఒక్కొక్కరుగా పిల్లలంతా తాము చేసిన మంచి పనులను టీచర్కు చెబుతున్నారు.

తమ విద్యార్థుల్లో ఉన్న మానవీయ కోణం చూసిన టీచర్ కళ్ళల్లో ఆనందం ఉప్పొంగిపోయింది. అప్పుడు అనిపించింది రమేష్ టీచర్కు “ఏం చేశారో చెప్పండి అడిగి మంచిపని చేశాను. ఇప్పటివరకు సహాయం చేయని పిల్లలుంటే.. ఇకపై వారూ మరికొందరిని ఆడుకుంటారనే నమ్మకం కలిగింది!” అని మనసులోనే అనుకున్నాడు.

- సింగంపల్లి శేష సాయికుమార్
86396 35907

పిల్లలూ.. మీకెంతో ఇష్టమైన ఏనుగు బొమ్మకు రంగులు వేయండి

పిల్లలూ.. ఒక్కో రకం కీటకాలాన్ని ఉన్నాయో! లెక్కించండి.

ఉడుత స్టాబెల్లి దగ్గరకు ఎలా వెళుతుందో దారి కనుక్కోండి.

పిల్లలూ.. ఈ చిత్రంలో చుక్కలు కలిపి ఆ బొమ్మంటో కనుక్కోండి.

కన్నీటి మడుగు!

రెక్కలు తెగిన వాన చినుకులు నేల రాలినట్లు వాంఛిత స్వప్నాలన్నీ నిలువునా కుప్పగూలుతున్నాయి! ఎవరి తలుపు తట్టలేను ఎవరితోనూ ఎద విపులేను దుఃఖమిట్లా ఒక్కసారిగా భూమ్యాకాశాలు ఏకం చేస్తుందనుకోలేదు కాలాన్ని జయిస్తామన్న విశ్వాసం గాలిలో దీపమని తేలిపోయింది! నదులూ సముద్రాలే కాదు భూగోళమంతా కన్నీటి మడుగే! పొట్ట జానడే రెక్కలు ముడుక్కొని చెట్టు మీదే పక్షి ఎంత కాలముంటది? ముక్కూ నోరూ మూసుకున్నా నిశ్శబ్దం ఎట్లా బద్దలవుతుందో ఎవరి రక్త సంబంధం ఎట్లా చిట్టిపోతుందో ఎవరినీ నేనిప్పుడు నిందించదలచుకోలేదు! అందరూ బాధ్యులే అంతా బాధితులే! ప్రాణాలొడ్డి దీపాలు వెలిగిస్తున్న వైద్యుల్ని చూస్తున్న లాఠీ చేత ఉన్నా కారుణ్యం చూపిస్తున్న ఖాకీలను తిలకిస్తున్న శవాలను దాచేసి బేరసారాలకు దిగుతున్న కార్పొరేట్ వైద్య వర్తకుల ప్రవర్తన వీక్షిస్తున్న ఇంత వైరాగ్యంలోనూ ఇన్ని ద్వంద్వ ప్రమాణాలా? ఎవరూ ఆవలి ఒడ్డున ఉన్న దాఖలాలు లేవు మృత్యువుకు ఆవల ఈవల తేడాలుండవు ఇవ్వాళ నిద్రిస్తున్న మనిషి రేపు పలకరిస్తాడన్న గ్యారెంటీ లేదు! చావు పుట్టుకల మర్మం ఎరిగిన మనిషికి ఈ అర్ధాంతర నరుని అంతర్ధానం జీర్ణించుకోలేని కొత్త అనుభవం!!

- కోట్ల వెంకటేశ్వర రెడ్డి

94402 33261

లెక్కే కాదు..!

కలిసి ప్రయాణించే మార్గంలో ఎన్నెన్నో మజిలీలు ! ఇదే ఎండ రోజూ కాయకపోవచ్చు ! అవే జల్లులు ఎప్పుడూ కురవకపోవచ్చు ! వెన్నెల రాత్రులైనా కటిక చీకట్లైనా అలానే ఉంటాయనుకోవద్దు ! తెల్లారేసరికి మౌనపు మొగ్గలు పువ్వులలా వికసించొచ్చు ! ముందుకు సాగిపోయేలా మాటల ప్రవాహ దిశ మారిపోనూ వచ్చు ! ఎప్పుడూ ఒకే సమాధానం

రాక పోనూవచ్చు ! అదే ప్రశ్న మళ్ళీ మళ్ళీ ఉత్పన్నమూ కాక పోవచ్చు ! అడ్డుకుంటున్న కాళ్లు

కవితవ్వం

వెనకనే నిలబడనూ వచ్చు ! ఆగి పోకుండా భారమైనా భుజాన వేసుకోనూవచ్చు ! నువ్వు ముందు సరిగా కలిసి నడవడం మొదలుపెడితే ! దేనికీ ఎందుకూ అనేవి ఎదురుపడక పోనూ వచ్చు ! నువ్వు చెప్పకుండా ఆగలేక పోవనూవచ్చు ! ఏ క్షణమూ తడబడకు తొందరపడకు అసలు ఆగి పోకు ! ఏడడగులు చాలా దూర ప్రయాణం ! నిన్నా నేడూ అసలు లెక్కే కాదు !!

- తిప్పాన హరిరెడ్డి
94938 32412

కలి గాని కలి

నిశీధిలో నింగినంటి నేలను తాకిన అశరీర స్వరమది పేగుతంత్రుల నాదస్వర గాత్రమది గుంటనక్కల ఊళలతో మొదలై జీవుల మనుగడలో గండంగా గర్భగుడిలో తిష్టవేసి నాగబంధువులను పేగుబంధాలుగా పెనవేసుకున్న కలిగాని కలి ... ఆకలి

యుగయుగాలుగా ప్రాణులమధ్య లేని వైషమ్యాలను కుంపటిలో నిప్పులా రాజేసి పాపభీతులను కడుపు కాష్టంలో కట్టగా వేసి కాల్పుతూ అభాగ్యుల అన్నార్తుల లోగిళ్లను

యమపురికి దత్తతగా ఇచ్చిన కలిగానికలి ... ఆకలి దృతరాష్ట్రుని కౌగిలిలో చిక్కిన భారతంలా అనంత కోటి జీవరాశుల అశువులు తరతరాలుగా దీని రాక్షస పిడికిలిలో చిక్కి నలిగి నశిస్తున్నా.. దిక్కులు పిక్కటిల్లెలా ఘోషిస్తున్నా ... శోకిస్తున్నా వదలక కదలక నిస్సంగంగా నిర్లజ్జగా జవజీవనాడులకు చుట్టుకున్న మకిలి కలిగానికలి ... ఆకలి.

- బి.విద్యాధర్
95420 10230

ప్రవాహమే!

చీకటి చుట్టు ముట్టించని నువు భయపడి పరుగులు పెట్టకు నిలబడి పరీక్షించు నిజం అక్కడే దొరుకుతుంది నిరంతరం నిశీధియే నిలవదు కాలం మారిపోతుంది...

ఒంటరిగా పోరాడుతున్నానని పొరబడకు నువు నడిచిన దారిని విరిసిన నచ్చీలతలో సమస్త సమాజం పాదాక్రాంతమవుతుంది

పాదాలు కూలబడుతున్నా ఆశయాన్ని అడుగుంటనీకు పిసరంత ఫలితం తేలకున్నా అనుమానం దరిజేరనీయకు.. ఆటంకాలు ఒడిదుడుకులే నిను గెలుపు వాకిలి నిలబెడతాయి!

చెక్కిలిపై కారిన కన్నీరు శరీరమంతటా నిండిన చెమటనీరు సాగరమై ఘోషించే పనిలేదు నదిలా సాగితేనే ప్రపంచానికి మేలు...

- కోడూరి రవి
94914 70260

26 జులై 2020